SAYI: 1693 | PAZARTESİ 24 2nci Teşrin 1941 | SENE 5
TELEFON — Baş M. 20627 İDARE 22300
TELGRAF — İstanbul Son Telgraf
Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis Tarihi 1936 | SAYISI 5 KURUŞ | Pst. Kutusu No.
ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 84
ABONE: Senelik: 1400 6 Aylık: 750 3 Aylık: 400
Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez.

Dananın kuyruğu ne zaman kopacak?

Almanlar Kafkas yolunu açarken

Avrupa harbi pek yakında yeni safhasının eşiğine adım atmış olacaktır. Önümüzdeki hafta veya aylar insanlık için yeni yeni hâdiselerin gebe olduğu birçok sürprizlerle doludur..

Yazan: *ETEM İZZET BENİCE*

Garp çölünde Akdenizin istikbâldeki durumunu, İngiliz İmparatorluğunun hayatî menfaatlerini ve harbin umumî seyrini değiştirebilecek mahiyetteki mücadele başlamış bulunurken şark cephesinde de Almanlar faaliyetlerini sanki Afrikadaki İngiliz atılışına ve ilerleyişine bir nazire olarak arttırdılar. Çamurun, bataklığın, yolsuzluğun Sovyet mukavemeti ile bir arada Alman ilerleyişine engel olduğu muhakkaktı. Şimdi şark cephesinde şimalden cenuba kadar bütün sahada kar ve don başlamıştır. Yâni Almanların beklediği ve istediği olmuştur. Londradaki Büyük Sovyet Elçisinin işaret ettiği gibi don ve kar Alman zırhlı vasıtalarının ve hücum arabalarının ilerlemesi için asfalt hizmeti görmiye başlamış ve tevakkuf devresinden istifade eden Alman ordusu yeni ve taze kuvvetlerile başarılmasını tabiatin geciktirmede büyük bir tesir gösterdiği hedefine doğru yürümiye koyulmuştur. Alman ordusu belki de cenupta herşeyin başında Hazer - Azak hattı fâsılını tutacak, Kafkasya ile Şimal Rusyasının muvasalasını kesmiş olarak Moskovayı düşürecek ve bu sahadaki Sovyet ordusunu kâmilen imha etmek gayretinden kendisini alamıyacaktır. Belki de Alman Başkumandanlığı 1942 girmeden önce bu hedefin başarılmasını ve Noel vesilesile Alman milletine bu neticenin müjdelenmesini tasarlıyor. Şimaldeki bu hareket hangi neticeye vâsıl olursa olsun Alman ordusunun Hazer - Azak (bilfarz Rostof - Ejderhan) hattını tutmasını müteakip hem bu hattan aşağıya, hem Kerç'den karşıya atlıyarak ve cenuba sarkarak Kafkas topraklarına ayak basacağı artık bir emrivaki ve mukadder halini almıya başlamıştır. Ayni zamanda harp hava yolu ile de fiilen Kafkasyaya intikal edebilecektir. Kırım Yarımadasına yerleşen Alman hava kuvvetleri Sovyet donanmasının Odesa ve Sivastopol ayarında olmamakla beraber son sığıntı yerlerini teşkil edecek olan Novorosiski ve Batumu sık sık ziyaret edebilecekleri gibi Kafkasların muhtelif noktaları üzerinde de uçabilecekleridir.

Alman ordusunun Leningrad,

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Bir İtalyan tank tümeni ile ilk çarpışma

Tobruk müdafileri düşmanı arkadan vurmak fırsatını bekliyor

Kahire 24 (A.A.) — Reuter'in Bir-el-Gubi muharebe meydanında İngiliz kuvvetleri nezdindeki hususî muhabirinden:

«Bu teli Bir-el-Gubi muharebe meydanından yazıyorum. Burada ilk defa olarak, bu sefer esnasında, İngiliz tankları, İtalyan tanklarile çarpışmışlardır. İtalyan Ariete zırhlı tümeninin üçte birine muadil olan 45 İtalyan tankı burada tahrip edilmiştir.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Anadoluda İstanbula sürgün edilenler!

Muhtekirlere verilen cezaları arttırmak üzere Millî Korunma kanununda yapılacak tadilât için Meclis Parti grupunda teşkil olunan komisyon faaliyete geçmiştir.

Adliye Vekâleti de şehrimiz Müddeiumumiliği ile diğer Müddeiumumiliklere gönderdiği mühim bir tamimle bu yıl başından teşrinievvel ayının sonuna kadar Millî Korunma kanununun şümulüne giren işler için malûmat ve istatistikler istemiştir.

İSTANBULA SÜRGÜN EDİLENLER!

Anadoludaki bazı muhtekirlere sürgün cezası verilirken İs-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

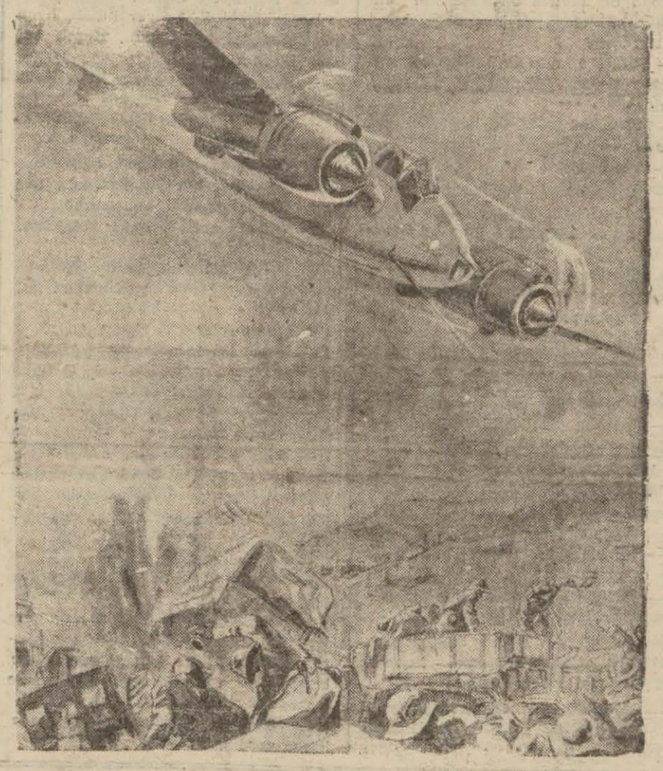

Ağır bir bombardıman tayyaresi bir nakliye kolunu darmadağınık ediyor

HARP VAZİYETİ

Rostof'un işgalinden sonra Cenup cephesinde vaziyet ve Libyadaki harekât

Yazan: **EMEKLİ KURMAY SUBAY**

1) Şark cephesinde, Alman ordusunun Moskova taarruzu, haftalarca devam eden bir durgunluktan sonra yeni bir inkişaf göstermiştir: Kalinin - Moskova yolunda taarruz eden Alman kıt'aları Klin şehrine doğru ilerliyorlar. Rus ordusu Volokolamsk - Mojaisk - Tula hattında mukavemet edemiyerek geride yeni mevzilere çekilmiştir. Alman zırhlı ve piyade tümenleri gerileyen Rus kıt'alarını takiben taarruza de-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Şimdiye kadar on beş bin esir alındı

Almanlar Yunanistandan ve İtalyadan takviye almıya çalışıyor

Londra, 24 (A.A.) — İngilizlerin Seydi Omatda 8000 esir aldıkları öğrenilmiştir. Şimdiye kadar alınan esirler 15.000 e baliğ olmuştur.

Esir adedi artmaktadır. Alman esirleri arasında İtalyanlar da vardır.

İNGİLİZ KUMANDANININ BEYANATI

Kahire, 24 (A.A.) — Libyada harekâtı idare eden General Königem dün matbuata verdiği beyanatta, Mihverin Yunanistandan veyahut İtalyadan alelâcele takviye kuvvetleri getirmiye

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Rusyada bekârlardan yüzde 5 harp vergisi

Moskova 24 (A.A.) — Sovyet yüksek riyaset divanı, bekârlarla çocuksuz evlilerin aylık ücretlerinin veyahut iratlarının yüzde beşine muadil bir miktarını harp vergisi olarak ödemelerine karar vermiştir.

20 - 50 yaşındaki erkeklerle, 20-45 yaşındaki kadınlar bu vergiye tâbidir.

Hasta askerlerle talebeler ve yahut çocuk yapmağa muktedir olamıyanlar bu vergiden muaf tutulmuşlardır.

Üç büyük ALMAN tröstü

Bize yapılacak ihracat için yeni teşkilât kuruldu

Haber verildiğine göre Türkiyeye ihracat işleri için Almanyada üç büyük tröst kurulmuştur. Bunlardan birine en mühim Avusturya, Çekoslovakya, Polonya demir fabrikaları

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Öldü zannedilen çocuk!

Mezara konurken dirildi. Defnine izin veren doktor cezalandırılacak

Adana 24 (Hususî) — Şehrimizde garip bir hâdise olmuştur: Devlet Demiryolları gişe memurlarından B. Mustafanın bir ya -

(Devamı 3 üncü Sahifede)

İstanbul berberleri işsiz mi kalacak?

Piyasada 3-0 No. saç makinesi, traş fırçası bulunmuyor!

Birçok Esnaf Cemiyete müracaatta bulundu. Cemiyet Reisi ne diyor?

Berberliğe ait malzemelerin ekserisi son günlerde şehrimizde çok azalmıştır. Bir çok berberler cemiyetlerine müracaat ederek bu vaziyetten şikâyet etmişlerdir. Sayısı beş binden fazla olan şehrimiz berber esnafının bağlı oldukları «Berberler Cemiyeti Reisi B. Mustafa Turan bu hususta bir muharririmize şunları söylemiştir:

— «Müteaddit âzalarımız cemiyetimize müracaatla piyasada sıfır, 1, 2 ve üç numaralı saç kesme makinleriyle tıraş fırçası ve bilhassa kadın saçları işlerinde kullanılan tel firkete ve saç tokalarını bulamadıklarını bildirdiler. Bunları temin etmemizi istediler. Hakikaten bu kabil malzemeyi bulmak çok zorlaşmıştır. Alet olamayınca san'atkâr çalışamıyacağına göre bu vaziyetin devamı çok zararımıza olacaktır. Malzemesiz kalan esnaf ayni zamanda işsiz de kalacaktır. Bu hususta hükûmetimizin yardım ve alâkasını bekliyoruz.»

Yeni bir otobüs hattı açılıyor

Belediye reis muavini Koordinasyondan müsaade alıp Ankaradan döndü

(Yazısı 3 üncü Sahifede)

Bir Kırtasiyecilik Rekoru!

7 Aydır 5 lira aylık bağlanmasını bekliyen bu aile daha ne kadar intizar edecek?

İstanbulla Çatalca arasındaki 2,5 saatlik mesafeye rağmen bir nüfus işi 7 aydır halledilemez mi? - Eminönü Kaymakamlığının ehemmiyetle nazarı dikkatini celbediyoruz

Aşağıda anlatacağımız hâdise muhtaç bir kadıncağızın başından geçen hakiki bir vak'adır ve kırtasiyecilikte bir rekor teşkil edecek mahiyettedir!.

Vak'ayı Bayan Revka adında bulunan ve Tahtakalede Tonrık sokağında 62 numarada oturan bu kadıncağızın ağzından naklediyoruz:

— «Kocam Salim, vatanî vazifesini ifaya gitti. Kaynanamla muhtaç bir vaziyette bulunduğum için Eminönü Kaymakamlığına müracaat ederek yardım istedik. Alemdar Nahiye Müdürlüğü 17/4/1941 tarihinde ve 92/19 6033 numaralı kâğıtla ayda 5 lira yardım aylığı bağlanmasını kararlaştırdı ve kayınvaldem Haticenin nüfus kayıdının ihracı için evrakı 14/6/1941 tarihinde Çatalca nüfus memurluğuna gönderdi. Günlerce bekledik. Nihayet 21/7/1941 de yani 36 gün sonra Çatalcadan cevap geldi. Bu cevap-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

7 aydanberi Eminönü kaymakamlığından yardım tahsisatı bekliyen kadıncağız: Bayan Revka

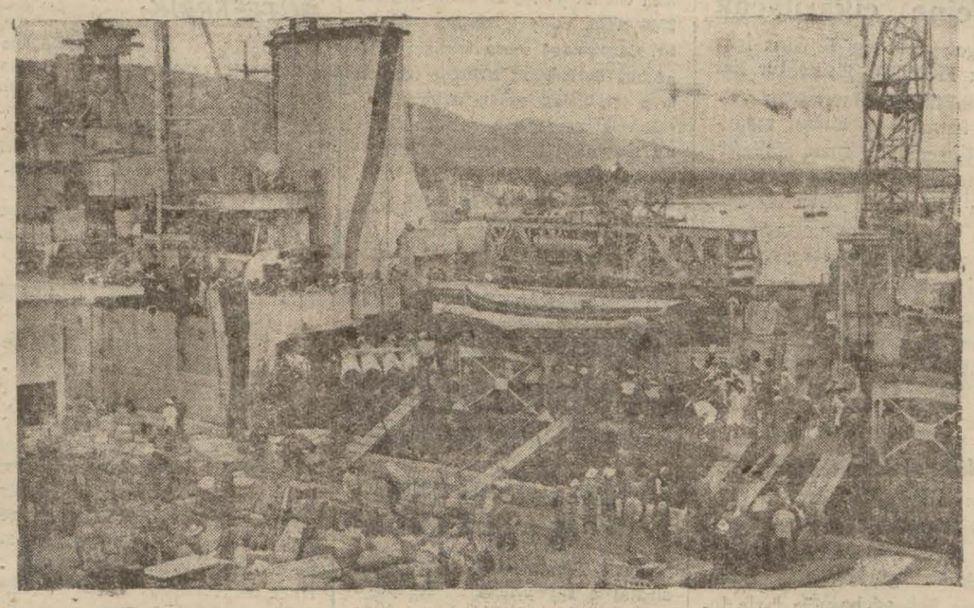

İngilizler bir Mısır limanından Tobruk'a takviye kuvvetleri gönderiyorlar

ALMAN TEBLİĞİ

Yeni taarruzî muvaffakıyetler elde ettik

Führerin umumî karargâhı 23 (A.A.) — Alman orduları baş - kumandanlığının tebliği: Şark cephesinde yeni taarruzî muvaffakiyetler elde edilmiştir.

Karadeniz faciası

Bu sabah "Yenice" Kaptanlarının ifadesi alındı

Karadenizde meçhul bir tahtelbahirin kırmızı renkli bir torpili ile batırılan «Yenice» vapurundan yegâne kurtulabilen bi -

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Sovyet hususî tebliği

Rostof'un bir kesiminde üç Alman tümeni imha edildi

Karşılıklı taarruzda 60 kilometre ilerledik

Moskova, 24 (A.A.) — Bu sabah neşredilen Sovyet hususî tebliği:

Sovyet kuvvetlerinin 20/23 Sonteşrin zarfında, Rostof cephesinin bir kesiminde muvaffakiyetli bir karşılık taarruzu yaptıkları, 60 kilometre ilerledikleri ve üç Alman tümenini imha ettikleri bildirilmektedir.

Tebliğ, Almanlardan 111 top, 55 tank alındığını ve bu kesimde 46 düşman tayyaresinin düşürüldüğünü ilâve etmektedir.

SOVYET TEBLİĞİ

Dört cephede muharebeler devam ediyor

Moskova, 24 (A.A.) — Rus gece yarısı tebliği:

23 Sonteşrin günü ordularımız bütün cephelerde düşmanla çarpışmışlardır.

Muharebeler bilhassa, Klin, Volokolamsk, Tula ve Don üstünde Rostof istikametlerinde şiddetli olmuştur.

Karaköyde Bebek tramvayları durağında yeni açılan 31 numaralı

SARAY LOKANTASI'na

Muhterem halkımız büyük rağbet ve teveccüh göstermektedir. Temiz yağlar, taze balıklar, nefis yemekler, mutedil fiatler, iyi bir servis...

Çıldıran KADIN!

Etem İzzet Benice'nin bu eserini perşembe gününden itibaren neşre başlıyacağız. Bu kısa, fakat pek orijinal romandan sonra müellifin **"SEVEN DELİ"** *adlı büyük edebî romanını neşre başlıyacağız. Etem İzzet Benice, şimdi Son Telgraf okuyucuları için bu eserini hazırlamaktadır.*

ÇERÇEVE

HALKIN SESİ

NECİP FAZIL KISAKÜREK

İngiliz kaynaklarından gelen bir mecmuada gördüm: Harp ve politika meselelerine akıl erdiren sınıf arasında geniş bir (anket) açılmış, işte (anket)in sualleri ve cevapları:

1 — Harp ne zaman bitecek?

Cevapların yüzde 8 i ..... 1941 de!

Cevapların yüzde 37 si ..... 1942 de!

Cevapların yüzde 32 si ..... 1943 de!

Cevapların yüzde 12 si ..... 5 yıl sonra!

Cevapların yüzde 10 u ..... 10 yıl sonra!

2 — (Hitler) istikbaldeki taarruzunu nereye tevcih edecek?

Cevapların yüzde 41 i ..... İngiltere adasına!

Cevapların yüzde 27 si ..... Yakın Şarka!

Cevapların yüzde 19 u ..... Türkiyeye!

Cevapların yüzde 13 ü ..... Hindistana!

3 — Harp, taraflardan birinin zaferile mi, uzlaşmayla mı bitecek?

Cevapların yüzde 43 ü ..... uzlaşmayla!

Cevapların yüzde 57 si ..... zaferle!

4 — 1942 yılı Amerikayı harpte görecek mi?

Cevapların yüzde 78 i ..... Evet!

Cevapların yüzde 16 sı ..... Hayır!

5 — Japonya harbe girecek mi?

Cevapların yüzde 82 si ..... Evet!

Cevapların yüzde 18 i ..... Hayır!

6 — Almanya bu senenin nihayetinden evvel sulh teşebbüsüne girişecek mi?

Cevapların yüzde 91 i ..... Evet!

Cevapların yüzde 9 u ..... Hayır!

7 — Rusya, bu senenin nihayetinden evvel silâhlarını teslim edecek mi?

Cevapların yüzde 81 i ..... Hayır!

Cevapların yüzde 19 u ..... Evet!

Bilmem ki bu fevkalâde alâkaya değer suallere verilen cevapların, fevkalâde alâkaya değer tasnifleri neticesinde, halkın sesi hakkın sesine uyacak mı?

KISACA

Karadenizde batırılan gemilerimiz

Bizim mahuda:

— Karadenizde bir motör ve bir vapurumuz batırıldı?. Bunları kim batırıyor, dersin?.

Diye sordum.

Gülerek:

— Hele ikinci denizaltı hiç kendisini göstermeden torpili basmış değil mi?.

Diyerek devam etti:

— Hani eskiden falcı kadınlar bakla atar da: «Ne desem bilmem ki, bir sarışın, bir kumral gözüküyor. Hangisini sana söyliyeyim, hangisini sana yakıştırayım..» derlerdi. Sen de beni şimdi falcı kadına benzetmek istiyorsun. Fakat, merak etme. Bu faili meçhul cinayetin içyüzü de yakında aydınlanacaktır!

A. ŞEKİB

HALK FİLOZOFU

ŞİKÂYETTE HUDUT

REŞAT FEYZİ

— Kişiyi nasıl bilirsin?.

— Kendim gibi...

Bir vatandaş, oturduğu apartımandaki kaloriferlerin, bir küçük tamirat dolayısile, henüz yanmıya başlamamış olmasından o kadar şikâyetçi ki:

— Bu halka yazık değil mi. diyor, bakmıyorlar, alâkadar olmuyorlar. Kaloriferler yanmıyor, üşüyoruz.

— Muvakkaten soba kurunuz, dedim.

Güldü:

— Artık soba devri geçti, dedi, insana gülerler. İstanbulda hemen hemen bütün binalar artık kaloriferli..

İşte, muhatabım bu cevabı verince, yukarıda kaydettiğim söz hatırıma geldi. Kişiyi nasıl bilirsin ilh...

İstanbul kalabalıklaştı. Bir milyon vatandaş bu şehirde sakindir. Bir istatistik yapınız. Bu bir milyon vatandaştan acaba, kaç kişi kaloriferle ısınmaktadır?. Kaç kişi soba yakmaktadır. Kaç kişi mangalla kışı geçirmektedir. Ve kaç kişi de, hiçbir teshin vasıtasına malik değildir.

Halkın işlerinden, halk davalarından bahsederken, mevzu umumî ve şamil olmalıdır. Kaloriferde şümul mahiyeti elbette yoktur. İstanbulu ve İstanbul hemşerilerini hepimiz biliriz.

Şikâyetlerimizi yaparken, daha geniş düşünmiye, daha umumi mülâhazalar yapmıya kendimizi alıştıralım. Bir küçük tamirat dolayısile, henüz kaloriferi yanmıyan vatandaş acınacak, derdi dinlenecek, yardımına koşulacak bir insan değildir.

Fakat, bu şikâyeti yaptığı için cidden acınacak bir adamdır.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

BİR YEMEK LİSTESİ

Geçenlerde, tramvay işçilerine verilen yemek listesini gördüm. Ne âlâ.. insan pekâlâ tıkabasa karnını doyurabilir. Hatırıma Belediye Kooperatif Lokantasının «eşantiyon» yemekleri geldi.

Bu lokantada üstelik para verip bu eşantiyon yemekleri yemektense, biletçi yazılıp bedava o yemekleri yemek daha kârlı bir iş!

ADANIN OTOBÜSÜ

Adanın imar plânına dair mütehassıs Prost'un projesinde, fevkalâde şeyler var. Meselâ, Adada, etrafı açık, sayfiye mahallerine mahsus otobüsler işletilecekmiş! Etrafı açık otobüs asıl şehir dahilinde işletmek lâzım. Çünkü, bu arabalar, kimbilir, kaç yolcu alır.

Etrafı kapalı otobüsler 30 - 35 kişi aldıktan sonra...

HALK TÜRKÜSÜ

Bir muharrir arkadaş, radyomuzdaki «Bir halk türküsü öğreniyorum.» saatinin programını beğenmiyor. Bunlar, basit, iptidai, hep birbirinin ayni olan mahalli köy türküleri, diyor.

Birbirinin ayni olan nakaratı beğenmeyince, bu arkadaş, harp tebliğlerini de beğenmiyor, demektir. İki yıldan fazla bir zamandanberi hergün okuduğumuz harp tebliğleri, hep birbirinin ayni değil mi?.

MODERN DİSPANSER

Şöyle bir haber okudum: «Fatihte iki medrese modern birer dispanser haline getirildi.»

Şu modern kelimesini ne kadar iptizale uğrattık. İki medrese binası, pekâlâ dispanser haline getirilebilir amma, «modern» dispanser haline nasıl getirilir, merak ediyorum.

Zavallı modern kelimesi!

AHMET RAUF

Pastırma, sucuk fiatleri pahalandı

Sebebi: Malın az gelmesi, rağbetin de çoğalmasıdır

Pastırma fiatleri bu sene çok yüksektir. En aşağı 100 kuruştur. İyi pastırma 180 - 300 kuruş arasındadır. Kayseriden gelen pastırma miktarı da azdır.

Sucuk fiatleri de artmıştır. En az 120 kuruştur. Kalitesi iyi olanlar 200 - 240 kuruşa kadar satılmaktadır. Pastırma, sucuk fiatlerinde yükseklik sığır ve koyun etine nisbetle çok görülmektedir. Pastırma, sucuk imal edenler ise diyorlar ki:

«— Pastırma ve sucuk taşradan az gelmektedir. Fiatler de yüksektir. Şehrimizdeki imalâta gelince: İstanbulda gerek toptan - ki biz toptan mal alırız - gerek perakende fiatler yüksektir. Hatta bu yükseklikle mukayese piyasaya arzedilen pastırma ve sucuk fiatleri noksandır.»

Diğer taraftan halkımızın bilhassa pastırmaya karşı rağbeti artmaktadır.

Menba suları darlığı kalktı!

Menba suları, tıpasızlık yüzünden şişelerle şehrin her tarafına kâfi miktarda yetiştirilemiyordu. Son günlerde tıpa imaline elverişli teneke geldiğinden darlık kısmen ortadan kalkmıştır.

Bizbize

Talebe Birliği

Üniversite Talebe Birliğinin nizamnamesi bir ilân şeklinde gazetelerde çıktı. Muvaffakiyet temenni etmek lâzım. Fakat bu Talebe Birliği pek fazla kayıt ve şart altında teşekkül ediyor. Talebe Birliğinin reisi, Üniversite Rektörü. Dünyanın başka memleketlerinde böyle Talebe Birliklerinin reisi Üniversite Rektörleri midir?

O halde yeni teşekkülün adını değiştirmek Üniversite Talebe Birliği yerine, Üniversiteliler Birliği demek daha makul olur.

Temenni edelim de, Birlik, faydalı faaliyeti ile kendini göstersin.

BURHAN CEVAT

GÜNÜN TENKİDİ

Tombul Bayanlar

Ne de olsa, emektar Paris terzileri yine moda sultanlığını elden bırakmıyorlar. Avrupa gazetelerinin yazdığına göre, büyük Paris terzihaneleri, bayanların tonbul görünmesini temin edecek şekilde yeni elbise modelleri yapmağa başlamışlar..

Zaten tombul olan bayanlar bu işte partiyi kazandılar, demektir. Zayıf olanlar artık elbise modelinin yardımına sığınacaklar.. Ve bundan böyle de, bütün bayanlar tombullaşmağa çalışacaklar..

Tombul bayan, güzeldir. İtiraf edeyim ki, benim hoşuma gider. Fakat, tombuldan maksat, şişman bayan değildir. Sıska, kupkuru, çiroz gibi, derisi kemiğine yapışmış bir kadının neresi güzeldir?. Halbuki, balık etinde, dolgun vücutlu, tombulca bir bayan elbette daha cana yakın olur.

Tombulluğun tekrar moda olmasına sevinenler çoktur. Çünkü, birçok bayanlar tanırım ki, zayıflamak için her çareye baş vurmuşlar, bir türlü zayıflıyamamışlardır. Şarkta, bizim memleketlerde, ekseriya bayanlar şişmandır, tombuldur. Bu gibilerin ekmeğine yağ sürüldü, demektir. Bizde eski bir söz vardır: Bir dirhem et bin ayıp örter, derler. Şimdi, bu sözü:

Bir gram et bin ayıp örter, şeklinde tadil edebiliriz. Halbuki, bugüne kadar, bütün terziler, meharetlerini, vücudü zayıf gösterecek elbise yapmağa hasretmişlerdi. Şişmanlamak korkusile karnını bile doyuramıyan birçok bayanlar, yeni çıkan moda üzerine, tıka basa yemek yiyebilecek, demektir.

İstanbul bayanları, daha ziyade sinema yıldızlarını kendilerine örnek olarak alıyorlar. Tombulluk modasının revaç bulması için, filmlerde tombul yıldızların görünmeğe başlaması lâzımdır. Beyaz perde üzerinde değnek gibi zayıf artistler seyreden bayanlar, onlara benzemeğe uğraşmaktan kendilerini alamıyacaklardır.

Yıldızlar ne zaman tombullaşır, ne zaman tombul vücutlariyle film çevirirler, bu filmler ne vakit İstanbula gelip gösterilmeğe başlanır?. Bütün bunlar en az iki sene meselesidir. Moda garip şeydir. İster misiniz, o zamana kadar da, tombulluk modası ortadan kalksın ve zayıflık modası yerine kaim olsun..

Fakat, bu yeni modanın asıl tavrı erkekleredir. Bayanlar birdenbire tombullaşınca, eski ümitlerinden hiç biri olmıyacak.. Bütün elbise ve çamaşırlarını yeniden yaptıracaklar, terzi faturaları deste deste eve gelecek ve erkekler bunları birer birer ödeyecekler..

Bu hal de, erkekleri zayıflatacak, iğne ipliğe döndürecek!...

R. SABİT

MEVLÛDÜ ŞERİF

Radyolin diş macunu sahipleri Necip ve Cemil Akar kardeşlerin pederleri mütevefta Bay HÜSEYİN AVNİ AKAR'ın vefatının kırkıncı gününe tesadüf eden 25 Teşrinisani 941 yarınki Salı günü öğle namazını müteakip Beyazıt camii şerifinde merhumun ruhuna ithafen Mevlûdü Nebevi kıraat ettirileceğinden bilcümle ihvanı dinin teşrifleri rica olunur.

MAHKEMELERDE

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

Tavuğun altından civciv yerine ördek çıkmasın mı?

İki kadın koridorda karşılaştılar. Lâübali bir tavırla biribirlerinin ellerini sıktıktan sonra konuşmıya başladılar:

— Ne.o, Esmacığım? Sen de mi mahkeemlerde?. Efendinden mi ayrılacaksın?

— Allah esirgesin! On beş yıllık ehlimden neden ayrılacakmışım?

— Ya, ne?

— Bizim efendi, tavuğa meraklıdır. Tutturdu, ille «git de cins yumurta alı tavuk üretelim!» diye... Bana da biri sağlık verdi. Bir kadın varmış.. Cins tavukları varmış. Kuluçkalık yumurta satıyormuş diye... Gidip kadını buldum. Yirmi beşer kuruştan on beş tane yumurta aldım. Getirdik yumurtaları.. Bizim bir Nemse tavuk var.. Onun altına koyup kuluçkaya yatırdık..

— Ey? Yumurtalar cılık mı çıktı?

— Yok efendiciğim.. Dinlesene!.. Bir de baktık, günü geldi.. Yumurtalar açılmağa başladı.. Civciv yerine ördek çıkmıyor mu?

— E, ne olur?

— Ne olacak? Bizim efendi ördeği hiç sevmez.

— Aman, karı, dedi.. Bunları gözüm görmesin!

Ne yapayım? Hemen kalkıp yumurtaları aldığım kadına koştum. Hal ve keyfiyeti anlattım.

— Ne olur? dedi. Ördek daha iyidir. Tavuk o ördeklere bakar.. Pekâlâ büyütür.

— Büyütür amma, bizim efendi ördek istemiyor, dedim.

Karı ile, al takke ver külâh, bana söylemediğini bırakmadı.. Kapılı bacalı olduk...

— Hay utanmaz kadın hay!. Hem suçlu hem güçlü.. Öyle mi?

— Öyle yal.. İşte işte.. Kadın da şu gelen kadın...

— Aaaa! Ayol, o bizim Şahinde... Ayol Şahinde; buraya gelsene... Sen yumurta satmağa mı başladın?

— Aman sus!. Satmaz olaydım.. Başıma işler açıldı.

— Ne işi açılacak, canım Şahindeciğim? Esma bizim yabancımız mı? Hallederiz.

Esma atıldı:

— Yoool Böyle işlere karışma Zehra... Herkesin namusu var. O bana söylediklerini şimdi mahkemede isbat etsin de, ben ona «kabadayı kadınmışsın!» diyeyim.

— Sana o on beş tane ördek yerine otuz tane cins tavuk yumurtası vermeyi ben vadediyorum. Ayol, Şahinde benim şu kadarcıktan arkadaşım.. Vaz geç şu davadan...

Nihayet anlaştılar. Esma:

— Amma dedi, bu sefer de ördek çıkarsa... Şahinde,

— Hanımcığım, dedi. O bir kere yanlışlıkla olmuş. Yumurtalar biribirine karışmış.. Bir daha, elceğizimle birer birer seçer de veririm. Hem ne cins yumurtalar.:.

İki taraf da memnun, uzlaşmağa karar verdiler.

Parasız kalınca polis karakolunu soymıya kalkan genç!

Akbıyık merkezindeki beylik karyola demirlerini aşıran biri tutuldu

Evvelki gece Sultanahmette Akbıyık polis karakolunda cür'etkârane bir hırsızlık vak'ası olmuştur:

Bir hamamçının Mahir Topaloğlu ismindeki 18 yaşındaki çocuğu işsiz kalmış ve para bulamayınca hırsızlık yapmıya karar vermiştir. Mahir bunun için de işe polis karakolundan başlamayı (!) münasip görmüş olacak ki Akbıyık karakolunun depo odasına girerek beylik karyolalardan ikisinin demirlerini aşırmıştır! Fakat kapıdan çıkarken görülerek yakalanmıştır. Mahir dün cürmü meşhut işlerine bakan Asliye 3 üncü Ceza Mahkemesine verilmiştir.

Neticede mahkeme on gün hapsine karar vermiş, fakat temyiz neticesine kadar serbest bırakmıştır.

AĞILLAR

Beş yıl içinde kâmilen köyler haricine çıkarılacak

Yozgat meb'usu B. Sırrı İçöz Büyük Millet Meclisine bir kanun teklifinde bulunmuştur. Ağıllar kanununun birinci maddesi köy içinde bulunan ağılların iki sene içinde köy dışına taşınmasını âmirdir. B. Sırrı İçöz bugünkü ahval ve şartlar karşısında bu müddetin beş sene uzatılmasını zarurî görmüş ve bunun için bu kanun teklifinde bulunmuştur. Bu teklifin kabul olunacağı kuvvetle tahmin olunmaktadır.

Ders saatleri içinde sinemalara giden talebeler

Bazı talebelerin ders saatleri içinde sinemalara gittikleri ve esasen menedilen kahvelerde oturdukları görülmüştür. Buna bilhassa Şehzadebaşında fazla tesadüf edlimektedir. Bu halin önüne geçilmesi için mektep idarelerile polis sıkı kontrollere başlamıştır.

İki çarpışma

581 numaralı tramvay arabası Tepebaşından Galatasaraya giderken hemen önünde ve raylar üzerinde giden 2344 plâka numarlı taksiye çarpmıştır. Çarpışmaya sebep taksinin birdenbire durmasıdır. Neticede taksinin arka tarafındaki sandık ezilmiştir.

Evvelki gece yarısı, vatman Ömerin idaresindeki 123 sayılı Maçka — Beyazıt arabası, Vali Konağı ilerisindeki bir virajda 3431 sayılı şoför Süleymanın idaresindeki kamyon ile çarpışmış, tramvay arabası zarar görmüştür.

KİRA ihtikârı

Bazı açık gözlerin bulduğu bir kurnazlık tetkik olunuyor!

Son aylarda şehrimizin nüfusu artmıştır. Bundan dolayı bilhassa merkez semtlerinde boş apartıman ve ev tedariki güçleşmiştir.

Bu vaziyetten istifade eden bazı emlâk sahipleri evlerini daha ziyade kat kat, veya mobilyeli olarak veyahut da oda oda kiraya verme yolunu tutmuşlardır. Bu suretle kiraların heyeti mecmuası artmış olmaktadır. Halbuki kiraların yükseltilmesi memnu olduğundan bu vaziyet tetkik olunmaktadır.,

Fen Fakültesi ayrı bir binaya taşınacak

Gerek Üniversite mimarlığı ve gerek Belediye fen heyeti tarafından verilen raporlara göre talebenin fazlalığı dolayısile içinde tedrisat yapılması muvafık görülmiyen Vezneciler deki Zeynep Hatun konağının boşaltılacağını yazmıştık.

Haber aldığımıza göre yalnız bir Fakültenin tedrisatı burada yapılacak, Edebiyat Fakültesi ayni binada bırakılacaktır. Fen Fakültesi için de yeni bir bina aranmağa başlanmıştır. Bina bulununcaya Fen Fakültesi oraya taşınacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

MAARİF, ÜNİVERSİTE:

★ Yüksek kaldırımın tamir olunmasına Tünel seferleri başladıktan sonra başlanması kararlaştırılmıştır.

★ Kahraman askerlerimize yardım için Yardımsevenler Birliği ile Kızılayın işbirliği yapmaları kararlaştırılmıştır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Macaristandan yakında manifatura, muhtelif dokumalar, madeni eşya, tel, çivi, ilâç ve kimya maddeleri gelecektir.

★ Sümerbank fabrikalarının verimlerinin arttırılması ve eşya satış tevzi işlerinin daha sür'atle icra olunması için yeni tedbirler alınacaktır.

MÜTEFERRİK:

★ Diyarbakır Maarif Müdürlüğüne muharrir arkadaşlarımızdan Muallim Kastamonulu B. Talât Mümtaz tayin olunmuştur.

★ Maarif Vekili B. Hasan Ali Yücel ile Parti Genel Sekreteri B. Fikri Tuzer dün akşam şehrimizden Ankaraya gitmişlerdir.

★ Kurtuluş vapuru yarın limanımızdan Pireye 3 üncü seferini yapacaktır.

DIŞ Politika

Libya'da başlıyan İngiliz taarruzu

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

Libyadaki İngiliz taarruzu hakkında ne söylenirse söylensin, herhalde bunun Mihver devletlerince beklenmedik bir teşebbüs olduğu iddia edilemez.

Ne kadar zamandanberi, İngilizler hazırlanmaktadırlar. Mısır bu aylar içinde böyle bir hazırlık için çok elverişli durumda idi. Amerika, bitaraflık kanununun kayıtlarını Kızıldeniz'e tatbik etmekten çok zaman önce vazgeçtiğinden ticaret gemileri, Süveys'e Amerikadan eşya ve harp malzemesi taşımakta idiler. Doğrusu Mısır, bu bakımdan Britanya adalarından da daha elverişli bir durumda bulunuyordu. İngilterenin bu hazırlığını sezen İtalyanlar, sonbahar başlar başlamaz, gelecek tehlikeyi karşılamak için anavatandan asker ve harp malzemesi getirmiye çalıştılar. Orta Akdenizde İtalyan gemi kafilelerile İngiliz harp gemileri arasındaki çarpışmaların mânası bu idi. İtalyanların, ağır kayıplar vermelerine rağmen, bütün yaz ayları içinde asker taşımakta devam etmeleri, karşılaşacakları tehlikenin ölçüsünü anlamış oldukları-nı isbat etmektedir. Bu hale göre Mihverin uykuda avlandığı ve bir baskına uğradığı söylenemez.

Ancak şu doğrudur ki geçmiş aylar içinde Mihverin hazırlığı karşısında İngilizlerin hazırlıkları çok üstün olmuştur. Çörçil'in sözleri bu üstünlüğü İngilizlerin de kabul ettiklerini göstermektedir Başvekil demiştir ki:

— Bu taarruz uzun zamandanberi büyük bir itina ile hazırlanmıştır. Ordumuzun, bu yeni harpte kuvvetini hissettirmiş olan bütün silâhlarla mükemmel surette teçhiz edilmesi için beş aya yakın bir müddet bekledik.

Mihverle kıyaslanacak olursa İngilizlerin hazırlık bakımından daha ileride bulundukları hakkındaki bu sözler, Çörçil'in, girişilen harekât hakkında büyük ümit beslediğini anlatmaktadır. Şimdiye kadar İngilizler, Avrupanın muhtelif alanlarında Almanlar tarafından girişilen taarruzlar karşısındaki gerilemelerini, daima silâh ve teçhizat eksikliği ile tevil etmişlerdir. İşte şimdiki harekât öyle bir alanda yapılmaktadır ki İngilizler, bu bakımdan üstün bir durumda bulunuyorlar. Harekâtın gelişmesi hakkında şimdiden kesin bir söz söylemek doğru olmaz. İngilizler ilk atılışta seksen kilometre ilerlediklerini söylüyorlarsa da İtalyanlar, buraların işgal altında bulunmıyan bir çölden ibaret olduğunu iddia etmektedirler. Ancak Berlindeki ilk tepki, herhalde dikkate değer. Londra radyosunun söylediğine göre, Berlin askeri mahfilleri, Şimali Afrikadaki harekâta önem vermediklerini ifade etmişlerdir. Bu, şüphesiz, herhangi kötü ihtimale karşı şimdiden açık kapı bırakmak istiyen bir manevradır. Ve gariptir ki İtalyadaki sözlere hiç uymuyor. Çünkü Ansaldo radyoda söylediği bir nutukta Almanyanın İtalyayı bu işte yalnız bırakmıyacağını bildirmekle hem İtalyan halkının maneviyatını yükseltmiye çalışmış, hem de Almanyanın tesirli yardımından haber vermiştir. Herhalde harekâtın şümul ve önemi büyüktür, ve bir veya diğer tarafın kazanıp kazanamadığına göre, neticesi de büyük olacaktır.

Bu vesile ile akla başka bir sual geliyor: Acaba Veygand'ın bu sırada Şimali Afrikadan geri alınması bir tesadüf eseri midir? Belki de İngiliz teşebbüsü ile bu azil arasında yakın veya uzak bir münasebet vardır. Fakat iki olayı birbirine bağlamak için henüz elde malûmat yoktur. Herhalde gerek politika ve gerek askerlik bakımından çok hareketli bir devrin başlangıcında bulunduğumuz emniyetle söylenebilir.

Her vilâyet 5 yıllık bir mesai programı hazırlıyacak

Dahiliye Vekilliği, Valiliklere bir tamim yaparak yaptıkları işler ve başarılması düşünülen işlerle beş senelik çalışma ve imar programlarının birer suretinin yollanmasını ve şimdiden sonra bunun usul yapılmasını bildirmiştir.

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Rusya ile Japonya..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

Rus - Alman harbi başladığı sıralarda Japonların da Rusyaya karşı 500 bin kişilik bir ordusu yarmış. Rus - Alman muharebesi başlayınca Japonlar bu kuvveti geri çekmişler, cenuba göndermişler. O zaman bundan bahsedenAnglo-Sakson matbuatı Japonların bir türlü Rus - Alman harbine karışmak ve Rusya aleyhine bir vaziyet almak istemedikleri neticesine varmışlardı. O vakittenberi atıncı aydır. Japonyanın İngiltere ve Amerika ile olan münasebatı bazı nazik safhalardan geçmektedir. Hep bu aylar zarfında ise birinci derecedeki ehemmiyetli meselelerin başında Japonyanın hakikatn Rusya aleyhine bir harekete geçip geçmiyeceği keyfiyeti gelmişti.r

Bugünlerde ise böyle bir harekete dair herhangi bir alâmet görülmemektedir. Zaten Rus - Japon münasebetlerinin en nazik sayılan zamanları hatıra geldiği vakit unutulmıyan pek ehemmiyetli bir nokta vardır: Münasebatın nerede ise kesileceği, iki tarafın birbirine sanki harp ilân edeceği zannedilen zamanlar da Tokyo ile Moskova arasında bir anlaşma zemini bulunmuştur. Onun için Rusya ile Japonya arasında silâhlı bir kavga çıkmak ihtimalleri 931 denberi tahakkuk etmeden kalmıştır.

Rusyanın harp içinde bulunduğu sırada, japonyanın tehdidine uğramayışı nasıl izah edilebilir?

İkiden biri: Avrupada faal bir siyaset takip etmek lâzım gelince Asyada hareketsiz kalmak; Asyada faaliyete geçmeğe karar verince de Avrupayı ihmal etmek.

Carlık Rusyası olsun, Sovyetler Rusyası olsun o memleketin de tarihî bir takım icaplara tâbi bulunmuşlardır. Rusyanın asıl faaliyetinin siklet merkezi Asyada bulunuyor. Bununla beraber ister Carlık, ister Sovyetler, her iki Rusyanın da Asyada genişlemek ve ilerlemek hareketi kaç senedir şarka doğru değil Asyada merkez - cenuba doğru olduğuna Avrupalı ve Amerikalı siyasî ve askerî muharrirler az dikkat etmemişlerdir. Şu halde Japonların Asya kıt'asında, Çinde ilerlemek istemelerine Sovyet Rusya ses çıkarmamıştır. Japonlar Mançuriyi ele geçirerek sonra da asıl Çini hüküm altına almağı düşündükleri yıllarda idi ki Rusyanın da evvelâ Mogolistanda, sonra da Çin Türkistanında hâkim olmağa çalıştığı görülmüştür. Hulâsa Çinin paylaşılması için Sovyet Rusya ile Japonya arasında anlaşma ve uzlaşma olduğundan bahsedildiği günleri unutmamak lâzım. İki tarafın menafii bir görülen zamanlar oldu. Her iki tarafın diplomatları bu dosyaları daha kapamamışlardır. Şimdi Rusyanın harp içinde bulunduğu bir sırada Japonya tarafından ciddî bir tehdide uğramayışı bu suretle daha kolay anlaşılıyor.

Tefrika No: 26

Çıplak Model

Yazan: NEZİHE MUHİDDİN

— Kendinize ne kadar güveniyorsunuz?.

— Bu güvenimin boşa gitmiyeceğini göreceksiniz siz... İnanınız bana!..

Doktor genç kadını baştan aşağı süzerek başını salladı:

— Manevi tesellinin bir hasta üzerindeki iyi tesirlerini inkâr etmiyorum.

Genç kadının meyus bakışlarında birden bir sevinç ışığı parladı:

— Demek reddetmiyorsunuz doktor bey?! Size nasıl teşekkür edeyim?..

— Durun henüz bir karar vermiş değilim.

— Fakat beni helâk ediyorsunuz!... Sizden istediğim şey o kadar güç bir iş değil ki tereddüt ediyorsunuz. Doktor biraz düşündükten sonra:

— Bir noktayı ehemmiyetle düşünmek lâzım. -dedi-

— Nedir bu nokta doktor bey?.

— Hasta sizi görünce heyecanlanabilir, filvaki dündenberi henüz nefes aldığı bile güç anlaşılıyor amma..

— Demek bu kadar ağır?!.

— Tahmininizden de fazla. Onu başında ve göğsünde iki kurşun yarasından maada merdivenlerden düşerken bir ayağı da üç yerinden kırık olarak bize getirdiler...

Genç kadın elleriyle kalbini tutarak başını eğdi:

— Zavallı Selim! Zavallı Selim!...

Yaşlı doktor genç kadının samimî ve derin teessürünü sıcak bir bakışla süzerek:

— Anlıyorum ki ona karşı çok büyük bir şefkatiniz var... -diye söylendi.

Genç kadının gözlerinden iri yaş damaları fışkırdı:

— Çok.. Çok büyük doktor.

Doktor müteredddane sordu

— Tabil o da size karşı?...

— Evet... Evet... Fakat doktor bey...

— O halde sizi görünce heyecana kapılacaktır.

— Muhakkak!... Amma ben ona kendimi göstereceğ değilim ki...

Doktor mütehayyir bir bakışla:

— Nasıl olur bu? -diye sordu-

— Bakınız nasıl olacak?... Ben zaten ona bir nümayiş şeklinde görünmek istemiyorum... Hastabakıcı kıyafetinde, gözümde renkli büyük bir gözlükle beni tanıyamıyacaktır. Fakat benzetecektir. Rica ederim artık reddetmeyiniz beni?....

Doktor biraz düşündükten sonra:

— İsminizi bile sormadım henüz -dedi-

— İsmim Nurandır... Göreceksiniz... Ona öyle iyi bakacağım ki, mutlaka iyileşecektir!

Doktor gözlerini kısarak son sözünü söyledi:

— Sizi reddetmiyeceğim Nuran Hanım!... Pek âlâ hastanıza istediğiniz gibi bakınız... Tabil müessesemizin hastabakıcısı daima sizinle beraber olacaktır.

★

Nuran Selimin yattığı odaya hastabakıcı kıyafetiyle girdiği zaman, başı ve göğsü sarılı, hareketsiz yatan hastayı görünce bütün kudretini sarfederek ıztırabını yenmiye çalıştı. Bu da kendi yüzünden olmuştu!... Raife Hanımın acı ölümünden de manevi mes'ul kendisiydi... Meş'um vücudü bu sakin, kibar ve mes'ut ana ve oğlun arasına girdiğindenberi rahatlarını, saadetlerini kaçırtmış. nihayet bu uğursuzluk hayatlarına mal olmuştu. İhtiyar anne kimbilir ne acı bir ıztırapla ölüp gitmişti... Selim maddeten, mânen ne kadar muztarip hisler yaşamıştı. Belki bu bitkin ve hareketsiz vücudün içinde hisseden bir şuur hâlâ ıztırap çekiyordu.. Ve eğer tekrar yaşamak mukadderse daha ne kadar ıztırap çekecekti!... Belki bütün ömrünce malûl kalacak... Böyle olmasa bile ruhunda açılan yara ebediyen kapanmıyacaktı...

Nuran kendini asla affetmiyordu. Affettirmek, Selime kendini affettirmek ise hatırından bile geçmiyordu... Hele son oynadığı o aşıfte oyunu düşündükçe kendini öyle iğrenç buluyordu ki...

Bu mücrim hisleriyle içi titriyerek karyolanın ayak ucunda hastabakıcı hemşirenin hareketsiz yatan hastaya ilâç verdiğini görüyordu. Küçük bir kaşıkla ağzının kenarından damla damla akıtılan bir ilâç... Hemşire gözüyle Nurana işaret yaparak bir enjeksiyon hazırladı. Nuran hastaya daha yaklaşmıştı. Yapılacak ameliyeye göre icap eden yardımı yaptı. Enjeksiyondan sonra hastanın yüzünde ani bir hayat rengi parladı.. Dudaklarını oynatarak yutkundu. Hemşire dikkatle bakıyordu. Bunları görünce gülümsiyerek Nuranın yüzüne baktı.

(Devamı var)

Son 24 Saat İçindeki Hadiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Sırbistanda çetelerle üç gün devam eden bir muharebe oldu — Amerikada maden grevleri sona erdi — japonya - Amerika müzakereleri devam ediyor — Akdenizde iki İtalyan harp gemisi batırıldı.

Belgraddan gelen haberlerden, Sırp hükûmet kuvvetleri ile çeteler arasında çok şiddetli muharebeler olduğu anlaşılıyor. Hattâ Sofyadan verilen bir haberde, çetelerle hükûmet kuvvetleri arasında üç gün devam eden bir muharebeden sonradır ki, hükûmet kıt'aları Sava, Tuna, Morava ve Belgrad murabbaı dahilindeki araziyi çetelerden temizlemişlerdir. Bu çarpışmalarda 131 çeteci öldürülmüş, 70 i de esir alınmıştır.

İKİ İTALYAN HARP GEMİSİ DAHA BATIRILDI

İngiliz Amirallik dairesinin neşrettiği bir tebliğe göre, bir İtalyan kruvazörü Akdeniz filosuna mensup bir denizaltı tarafından torpillenmiştir. Bu kruvazörün batmış olması muhtemeldir. Bu gemi üç kruvazörle üç muhribden mürekkep bir kafileye dahil bulunuyordu. Sonradan kafile üzerinde uçan tayyareler ancak iki kruvazör görmüşlerdir. Bunların yanında denizin üzerinde geniş bir saha petrol ile kaplı idi.

Bir İtalyan muhribine de iki torpido isabet ettirilmiş ve bu gemi de büyük bir ihtimalle batırılmıştır. Ayrıca iki taşe gemisi de torpillenmşitir.

AMERİKA 400 KARAKOL GEMİSİ YAPTIRIYOR

Ruzvelt Amerikan donanmasında karakol gemisi olarak kullanılmak üzere 400 geminin inşası ve tadili için 300 milyon dolar sarfına müsaade eden bir kararnameyi imza etmiştir. Bunlar mayin tarayıcı ve denizaltı arayıcı gemileridir.

GREVLER BİTİOR

Amerikada bir haftadanberi devam eden, çelik istihsalini, bu münasebetle de teslihat programını ciddî bir tehlike karşısında bırakan grev hareketi sona ermiştir. Reis Ruzveltin millî müzaafaayı alâkadar eden istihsallere, halihazır şartları dahilinde grev yapmak suretile zarar vermenin kat'iyen makbul bir hareket olamıyacağı hakkındaki noktai nazarı bu defa da galip gelmis bulunmaktadır

AMERİKA JAPONYAYA MÜSAADELER VEREBİLECEK

Birleşik Amerika Hariciye Nezaretinde Japonya ile henüz hiç bir anlaşmıya varılmadığı söyleniyor.

Çin büyük elçisi Hu-Şin'in de müzakerelere iştirak etmekte olduğu haberi Vaşingtonda adeta heyecan uyandırmıştır. Amerikalıların bazı müsaadeler vermeğe meyal oldukları söyleniyorsa da, buna pek inanılmamaktadır.

Çinin Mançuko'yu Japonyaya bırakmağı kabul etmiyeceği de ileri sürülüyor. Halbuki Hal'in bazı şartlarla Mançuko'nun Japonyaya terkine taraftar olduğu da söyleniyor. Bu hafta zarfında yeni görüşmeler olması beklenmektedir.

Son Telgraflar

Ruslara göre Tula bölgesinde vaziyet

Moskova 24 (A.A.) — Tula cephesindeki, Rus resmî haberler ajansı muhabirine göre, motörlü piyadenin yardımile Alman tankları, pazar günü, Tula cephesindeki Rus müdafaa hatlarının sol kanadına devamlı hücumlarda bulunmuşlardır.

Bir Alman tank grupu Rus müdafaa hatlarını yarmağa muvaffak olmuş, fakat Tula civarında durdurulmuştur.

Alınan bir telgrafa göre, bir Alman tank grupu şimdi Rus tank ve topçusu tarafından muntazam surette tahrip edilmektedir.

Bu cephede cumartesi günü, şiddetli muharebelerden sonra, hücumlar yapılmıştır.

Almanların şimal ve doğuya doğru ileri hareketleri durdurulmuştur.

Düşman ağır zayiata uğratılmıştır.

Bazı haberlere göre, Almanlar buarya yeni ihtiyat kuvvetleri getireceklerdir

Almanlar bir şehirden tardedildi

Moskova, 24 (A.A.) — Kızıl Yıldız gazetesinin Şimal Batı cephesindeki muhabirine göre, Ruslar, Almanları Novgorad'ın 60 kilometre Şimal Doğusunda ve Leningrad — Moskova Şimenidfer yolu üzerinde bulunan Malaya — Viskera şehrinden tardetmişlerdir.

Almanlar burada 1.000 kişi kaybetmişler ve geri çekilmekte bulunmuşlardır.

15 bin esir alındı

(1 inci Sahifeden Devam)

çalıştığını söylemiştir.

Fakat, General İngiliz donanmasının müteyakkız bulunduğunu ve hava kuvvetlerinin de yardımı ile Mihverin bu teşebbüsüne mâni olmak üzere elinden gelen herşeyi yapacağını ilâve etmiştir.

General, Almanların kâfi miktarda petrolü olduğunun şüpheli bulunduğunu, hattâ kâfi petrolleri olsa bile, bunu Mihver kardeşlerile taksime mecbur kaldıklarını söylemiştir.

Akdenizde bir kafileye hücum

Londra 24 (A.A.) — Tayyarelerimiz, orta Akednizde bir kruvazörle beş muhribin refakatinde bulunan bir düşman vapur kafilesine taarruz etmişler, bir düşman gemisine bir hava torpili isabet ettirmişlerdir. Kruvazörden koyu dümanlar yükseldiği görülmüştür. Diğer gemilere de isabetler vâki olmuştur. Tayyarelerimiz, Kefalonyanın Argostoli iç limanında bulunan bir düşman gemisine tam bir isabet kaydetmisler, Maltaya yapılmak istenen bir hava akınını da püskürtmüşlerdir. Bütün bu harekâttan 13 tayyaremiz kayıptır.

Tokyo'da valiler toplantısı

Tokyo, 24 (A.A.) — Başvekil General Tojo, Maliye Vekili Kaya ve diğer siyasî şefler, Tokyoda fevkalâde olarak toplanan 60 Japon valisi önünde nutuklar söyliyeceklerdir. Bir gün devam edecek olan bu konferansın gâyesi, millî seferberlik bünyesini daha fazla kuvvetlendirmektir.

Bardiya - Sollum petrol borusu kesildi

Kahire, 24 (A.A.) — Yeni Zelânda kuvvetleri, Bardia ile Sollum arasındaki petrol borusunu kesmişlerdir.

Erenköyünde yangın

Bu gece yarısı, biri çeyrek geçe Erenköyünde Etemefendi caddesinde tüccardan Bay Kemale ait 48 numaralı kâgir köşkün ahşap müştemilâtından çamaşır ve mutfak kısmında yangın çıkmıştır. Ahşap çatı tamamile yandıktan sonra yangının önü alınmıştır. Yangının sebebi tahkik edilmektedir.

Patrikhane yangını tahkikatı

Geçenlerde Fenerdeki Rum Patrikhanede vukua gelen ve birçok evlerin yanmasile neticelenen yangın hâdisesinde Patrikhane müstahdemlerinden bazılarının ihmali mevzuu bahsedilmektedir. Bu sabah bunların Adliyede sorguları yapılmıştır.

Japonya ve Amerika anlaşamıyor

Vaşington, 24 (A.A.) — Hariciye Nazırı Kordel Hal, Kurusu ve Nomura ile görştükten sonra, Japon - Amerikan müzakerelerinde yeni bir inkişafa intizar edilmemesini beyan etmiştir.

Tobrukla irtibat tesis edilmek üzere

Londra, 24 (A.A.) — «B.B.C.» Libyada çevrilen düşman kuvvetleri etrafındaki çember, gittikçe daralmaktadır. Tank muhatebeleri bir kaç gün daha sürebilir. Fakat Londra mahafili, kat'î bir emniyet ve itimatla neticeyi bekliyorlar.

Resmî tebliğin neşrinden sonra Londraya Libyadaki harekât hakkında iki nim resmî haber gelmiştir. Tobruktan çıkan ve Cenupta Sidi Rezeke doğru sarkan İngiliz garnizonu, dahka Cenuptaki İngiliz kuvvetleriyle birleşmek üzeredir. İki İngiliz kuvvetini ancak 3 kilometrelik bir arazi sahası ayırmaktadır.

Bardiyayı işgal etmiş olan Yeni Zelânda kuvvetleri, Sollum ve Halfayada sıkı bir çember içinde bulunan düşman kuvvetlerine su götüren boruları kesmişlerdir.

Askeri mütehassıslara göre Libyanın Şimali Şarki köşesinde sıkıştırılmış olan Mihver kuvvetleri, 4 — 5 grupa ayrılmıştır. Bunlardan biri Şimali Şarkide Sollum — Halfaya müsellesinde sıkıştırılmış olup sudan ve münakalâttan mahrum bulunuyor. Diğer düşman grupları Ganbot, Birelgobi ve Sidi Rezek havalisinde bulunuyorlar. Şimdi askeri harekât, tecrid edilen bu düşman gruplarının imhasına ve çemberden sıyrılmasına mâni olmağa matuftur. Fakat cephenin fevkalâde genişliği göz önünde tutulursa bunlardan bir kısmının sıyrılacak bir delik bulmaları ihtimali vardır.

Cuma günü, Sidi Rezek Nouvu'yu zapteden Hind kuvvetleri burada Alman ve İtalyanlardan 8,000 esir almışlardır.

100 Mihver kamyonu tahrip edildi

Londra 24 (A.A.) — (B.B.C.) Ortaşark İngiliz kuvvetleri Başkumandanlığının dün geceki resmî tebliği, Libyada İngiliz hava kuvvetlerinin faaliyet ve muvaffakiyetlerinden bahsediyor. Tebliğe göre İngiliz bomabrdıman ve avcı tayyareleri İngiliz kara kuvvetlerine dün de yardıma devam etmişler, düsman nakliye kollarını muvaffakiyetle bombardıman eylemişler, Tobruğun cenubu garbisinde petrol taşıyan yüzden fazla kamyon ve araba tahrip etmişlerdir. Diğer bir düşman nakliye kolu Bardiya - Derna yolu üzerinde tahrip edilmiştir.

Vişiye göre harp vaziyeti

Vişi, 24 (A.A.) — Ruslar yeni bir müdafaa hattına çekiliyorlar. Almanlar Volokolamsk'ın Şarkında Sovyet müdafaa hattını delmişlerdir. Almanlar Mojaisk bölgesinde de diğer bir taarruza geçmişlerdir. Ruslar arazi terketmişlerdir.

Rostof'un öte tarafında Alman tazyiki devam ediyor. Alman — İtalyan kuvvetleri Donetz cephesinde yeni mühim merkezleri işgal etmişlerdir.

Yeni bir otobüs hattı açılıyor

Ankaraya gitmiş olan Belediye Reis Muavini B. Lütfi Aksoy dün şehrimize dönmüştür. Mumaileyh bu sabah seyahati hakkında bir muharririmize şu izahatta bulunmuştur:

—«İstanbulun en büyük derdi vesaiti nakliye işlerldir. Bandaj bulunamadığından tramvayların bir kısmı seferden kaldırılmıştır. Henüz kayışımız gelmediğinden Tünelden de istifade edemiyoruz. İstanbulun en işlek ve en kalabalık iki mahalli arasında (16) arabalık bir otobüs servisi açmayı düşündük ve hemen teşebbüsata geçtik. Ancak bu arabaların benzini için Koordinasyon kararına ihtiyacımız vardı. Ankarada bunu temin ettik. Bu hattn, seyrüsefer tarifesini ve güzergâhını tanzim ve tetkik ediyoruz. Yeni hattı pek yakında açacağız. Bu hat, pek müzdehim olan Beyoğlu — İstanbul semtlerinin ihtiyacını karşılıyacaktır. Hükûmet merkezimizde takip ettiğim diğer işler de alelâde münkalelerdir. Hepsi de Heyeti Vekileye takdim edilmiştir.»

Dananın kuyruğu ne zaman kopacak ?

(Başmakaleden Devam)

Moskova, Stalingrad havzasındaki harekâtı tasfiye etmeden ve hiç olmazsa Rus mukavemetini Volganın ve Uralların gerisine atmadan Kafkasyada büyük askeri harekete başlıyacağına pek ihtimal verilemez. Fakat, ne de olsa Almanlar Kafkasyanın yolunu kendilerine açmış duruma girmiş bulunuyorlar. Harekâtı hiç tevakkuf etmeden Kafkas dağlarına dayansalar ve sahil boyundan Cenubî Kafkasyaya girmek teşebbüsüne koyulsalar da bu hareketi yukarıdaki faaliyetin tasfiyesine kadar tehir etseler de Avrupa harbi herhalde yeni safhasının eşiğine adım atmış bulunuyor. Bu yeni safha arifesinde artık sıra önümüzdeki hafta veya ayların insanlık için ne gibi ve ne mahiyette yeni yeni sürprizler hazırladığını düşünmiye ve maruf tabiri ile Kafkaslarda ve Şark âleminde dananın kuyruğunun ne zaman kopacağını kestirmiye gelmiştir. Herhalde, önümüzdeki devrenin ve bilhassa 1942 ilkbaharının insanlık için yeniden yeniye birçok sürprizlere gebe olduğu muhakkaktır. Bu sürprizler çok kanlı ve dehşet salıcı boğuşmalar halinde tecelli edebileceği kadar şaşırtıcı ve beklenmiyen mahiyetlerle de ortaya çıkabilirler.

ETEM İZZET BENİCE

Üç büyük Alman tröstü

(1 inci Sahifeden Devam)

da dahildir. Profil, yarım profil, tel ve potrel gibi malzeme gönderecektir.

İkincisi Fröydd tröstüdür ve bize harp malzemesi yollıyacaktır. Üçüncüsü de makine, motör ve saire ile meşgul olacaktır.

Bunların üçü birden Türkiyede bürolar kurarak Türkiyeye ithalât ticaretini idare edeceklerdir. Türkiyeden ihracata gelince Almanlar bunun için de Amerikalıların tütün teşkilâtına benzer teşkilât yapacaklar ve ihtiyac gördükleri maddeleri tüccarın vasıtasına müracaat etmeden bizzat alıp ihraç edeceklerdir.

Türkiyeye yapılan satış tekliflerinde harpten evvelki fiatlerin üç misilinin esas diye kabul edilmesi kararlaştırılmıştır. Gösterilen sebep, malzeme fiyatının yükselmesi ve Türkiyedeki ihracat maddelerinin de fiatlenmesidir.

Diğer taraftan Viyanadan Saraybosnaya, Üsküp üzerinden Selânige kadar motörlü vasıtalara mahsus geniş bir şose yapıldığı ve burada kırk bin işçinin çalıştığı bildirilmektedir.

Nazilli fabrikasında 6 saat süren yangın

Nazillide Sümerbank bez fabrikasında cumartesi günü saat 14 de çıkan yangın büyüyerek fabrikayı tehdide başlamış, fabrika ve Nazilli itfaiyesinin gayretine rağmen söndürülemeyince Aydın itfaiyesi gelmiştir. Nihayet saat 20 de tamamen bastırılan ateş asıl fabrika binalarına sirayet etmemiş, fakat pamuk depoları yanmıştır. Zarar 50 bin lira kadar tahmin ediliyor. Yangının ne suretle çıktığı hakkında tahkikat yapılmaktadır.

● TAKVİM ●

Rumî 1357 II. TEŞRİN 17	Kasım 17	Hicri 1360 ZİLKADE 5

Yıl 941 Ay 11	Vasatî S. D	VAKİT	Ezanı S. D
II. Teşrin	6 58	Güneş	2 13
	12 00	Öğle	7 15
24	14 30	İkindi	9 45
	16 44	Akşam	12 00
Pazartesi	18 21	Yatsı	1 36
	5 14	İmsak	12 29

BUGÜN
ŞARK
Sinemasında
HİLDE KRAHL'ın
MUKADDES YALANI
Filmindeki muvaffakiyetini görünüz.

Şehir tiyatrosu
İstiklâl caddesinde Komedi kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
KÖRDÖVÜŞÜ

BİR KIRTASİYECİLİK REKORU

(1 inci Sahifeden Devam)

ta «Bayan Hatice 1926 yılında tahrir harici kalmıştır. Kendisinin oturduğu mahal nüfus memurluğunca yeniden tescil olunması icap eder.» deniliyordu. Nahiye Müdürlüğü bu cevap üzerine tekrar Çatalcaya gönderdi. Bugün 11 inci aydayız. Yani yardım talebinde bulunuşumun üzerinden 7 ay geçmiştir. Fakat elân ne bir yardım tahsisat alabildik, ne de Çatalcadan cevap geldi!... Esasen parasız muhtaç bir vaziyette bulunduğumuz için sıkıntımız, ıztırabımız yedi aydır büsbütün arttı!...

İşin garip tarafı ben Salimin resmen karısı olduğum ve nüfus kayıtlarım da muntazam bulunduğu halde —kaynanamın muamelesinin aylardır uzadığını gören— Eminönü Kaymakamlığı hiç olmazsa kanumen yalnız bana olsun yardım tahsisatı verilmesi için muamele yapmadı.

— «Hele Çatalcadan cevap gelsin de ikinize birden veririz!» şeklinde sudan bir cevapla 7 aydır parasız, yardımsız, muhtaç bırakıldım. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederek işimizin halli suretiyle parasızlıktan kurtarılmamıza tavassutunuzu yalvarırım.»

SON TELGRAF — İstanbul ile Çatalca arasındaki iki buçuk saatlik kısa mesafeye rağmen bir nüfus işinin yedi aydır halledilemiyerek muamelenin muhabereye, kırtasiyeciliğe dökülmesi şayanı teessürdür. Kaldı ki kaynananın nüfus muamelesi uzayınca; onunki tefrik edilerek hiç olmazsa Salimin karısının yani Bayan Revkanın kendisine yardım tahsisatı bağlanabilir ve böylece; eldden muhtaç bir aile büsbütün yardımsız, parasız bırakılmıyarak kırtasiyecilikte bir rekor kırılmamış olurdu!...

Evvelâ bunun niçin yapılmadığı, saniyen nüfus muamelesinin yedi aydır neden bir türlü halledilemediği cayi sualdir!...

Sualimize alâkadarların cevap vererek bizi tenvir etmelerini beklerken işi muhabereye, kırtasiyeciliğe dökenlerin bir an evvel cezalandırılacaklarını ümit eder ve resmî muhaberat ve muamelâttaki matlûp sür'atle hareket edilerek şu kadıncağızın işinin düzeltilip yedi aydır bir türlü verilmiyen yardım paranın artık hemen verileceğini kuvvetle umarız.

Bir italyan tank tümeni

(1 inci Sahifeden Devam)

Altı mermi tanesile parçalanan bir İtalyan tankı tam benim yanımdadır. İngiliz askerleri bu tankın ölen erlerini gömmekle meşguldür. Diğer taraftan mücadelede yara alan bir İngiliz tankı var. Bunun komutanı subaya birşey olmamışsa da erlerden yaralananlar daha gerilerdeki seyyar hastaneye taşınmışlardır.

Tanklarımız düşman tanklarını El-Gubi istikametinde tardettikleri vakit yolun üstünde tank benzerlerine tesadüf etmişler ve bunların hakikatte tank karşı koyma topları olduğu görüldükten sonra bir çoklarını işe yaramaz hale getirmişlerdir. Buradaki düşman mevziinde çok sağlam tutunmaktadır. Anlaşılan, bu hat, Tobruk çevresile bu mevki arasında en iyi müdafaa edilebilen yegâne yerdir.

Tobruğu müdafaa eden İngiliz garnizonu bir çıkış hareketi yapmak ve bizim oraya doğru sürmekte olduğumuz düşmanı arkadan vurmak için fırsat beklemektedir.

Öldü zannedilen çocuk

(1 inci Sahifeden Devam)

şındaki çocuğu birdenbire hastalanmış ve hareketsiz kalmıştır. Çocuğu muayene için doktor çağırılmırtır. Nabzının atmadığını gören doktor:

— «Ölmüş!..» demiştir.

Bunun üzerine çocuk yıkanmış, kefenlenmiş, tabuta konularak mezarlığa götürülmüştür. Fakat tam gömüleceği bir sırada imam çocukta bir hareket görmüş, hemen Belediye doktoru çağırılmıştır!..

Neticede çocuğun ölmemiş olduğu anlaşılarak biraz sonra kendine gelmiştir.

Öldü diye rapor veren doktor hakkında takibat yapılmaktadır. Şimdi çocuk sapsağlamdır.

Karadeniz faciası

(1 inci Sahifeden Devam)

rinrikaptan B. Maksut Şaşmaz ile 2 inci kaptan Hayrullah Denizcinin dün şehrimize geldiklerini yazmıştık.

Bu sabah her kisi de Liman idaresine çağırılarak hâdise hakkında resmen ifadeleri alınmıştır. Vak'ayı dünkü sayımızda yazdığımız gibi anlatmışlardır. Tahkikat evrakı hemen Ankaraya gönderilecektir. İcabında gemi nin sahibi B. Ali Oytun ile kaptanlar da Ankaraya gidecekler dir.

Harp vaziyeti

(1 inci Sahifeden Devam)

vam ediyorlar. Bu suretle Alman ordusu Moskovaya 70 - 80 kilometre yaklaşmış bulunuyor. Rusların cephe boyunca çekilmeleri, Alman kuşatmalarını veya yarmasını önlemek itibarile doğru olabilir. Moskovayı kurtaralım derken, bu şehir garbinde veya şehirle beraber büyük bir Rus ordusunu imhaya sürüklemekte mâna yoktur. Almanların asıl maksadı bu olduğu için, Ruslar bu vaziyetten adım adım müdafaa ve çekilme suretile kurtulabilirler.

Cenupta Almanlar Rostof'u işgal etmişlerdir. Ruslar da şehrin cenup sokaklarında ve istasyon civarında muharebeler cereyan ettiğini itiraf ediyorlar. Rus cephesi sol cenahı bu suretle tekrar çökmüş bulunuyor. Rostof'u kaybetmekle Ruslar, harekât, petrol ve ikmal bakımından mühim olan bir istinat noktasını Almanlara kaptırmışlardır. Ruslar Kafkasyadan petrol almak için yeni yollar bulmıya mecburdurlar. Amerikan - İngiliz yardımı için de Hazer denizi şarkında yol arıyacaklardır. Rostof'u kaybeden cenup ordusunun cephenin diğer kısımlarında da Don nehrine doğru çekilmesi muhtemeldir.

2) Libya cephesinde, İngilizler asıl muharebe cephesine düşen Bardia'yı ve Sidi Omar'ı işgal etmişlerdir. Fakat muharebeye bir imha muharebesi şekli vermesi muhtemel olan netice cenuptan ve Tobruk'dan taarruz eden İngiliz kuvvetlerinin birleşmesinden beklenebilir. Bu hususta iki tarafın tebliğlerindeki haberler tamamile birbirine zıddır: İngilizlere göre Tobruk'da muhasara cephesi yarılmış ve cenuptan ilerliyen kuvvetler de Alman - İtalyan ordusunu kuşatmıya muvaffak olmuştur. Alman ve İtalyanlara göre, bu İngiliz taarruzları tamamile püskürtülmüştür.

İngilizler Tobruk cenubundaki muvasala yolu üzerinde çemberi kapatacaklarını ümit ediyorlar. Alman - İtalyan ordusu şarktan, cenuptan ve garpten ayni zamanda ve ters cephe ile muharebeye mecbur edilirse, İngilizler muharebeyi kazanmış sayılırlar.

Sürgün edilenler

(1 inci Sahifeden Devam)

tanbula sürülmüş olmaları nazarı dikkati celbetmiştir. Meselâ Adana ve Yozgattan iki muhtekir ikişer yıl müddetle buraya sürülmüşlerdir

Tadilâtta bu cihet de mevzuu bahsedilecektir.

Sinemanın 4 büyük ve meşhur Yıldızı
LİLİAN HARVEY — WİLLY FRİTSCH
GEORG ALEXANDER ve LEO SLEZAK
Yarın akşam SÜMER sinemasında
gösterilecek olan
MODERN HAYAT
Fransızca sözlü güzel filminde:
Kadınların, erkekleri taklidde ve işleri aşka tercih etmekte hakları olup olmadıklarını söyliyeceklerdir.

Çuval yapıcılığı eksiltme ilânı

Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünden:

1 — Bezi teşekkül tarafından verilmek üzere beş yüz bin ilâ bir milyon raddesinde, jüt, kendir veya pamuk ipliğine un ve mikset çuvalı yaptırılacaktır.

2 — Bir hafta zarfında imal edilecek miktar yirmi bindir.

3 — Taliplerin eksiltme gün ve saatinden evvel şimdiye kadar çuvalcılıkla meşgul olduklarına ve bu işi yapacak kabiliyet ve teşkilâta malik bulunduklarına dair Ticaret ve Sanayi Odalarından vesika almaları, muvakkat teminat olarak beş bin Türk lirasını Ofis veznesine teslim ile makbuz almaları veya bu miktarı mektupları devletçe kabul edilmiş bir milli bankanın muvakkat teminat mektubiyle temin etmeleri ve eksiltme günü imal ettikleri bir çuvalı nümune olarak getirmeleri ve bu günden itibaren Toprak Mahsulleri Ofisinin Ankarada Umum Müdürlük Mübayaa Komisyonunda ve İstanbulda Sirkeci Liman Handa İstanbul Şubesi Müdüriyetinde her istiyene verilmek üzerê hazırlanmış bulunan şartnameye göre hareket etmeleri lâzımdır.

4 — Ekshtme ikinci maddede zikri geçen şartnamede yazılı olduğu tarzda, kapalı zarf usuliyle icra edilecektir.

5 — Teklif mektupları 5.12.941 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 15 şe kadar Ankarada Umum Müdürlük Mübaaya Komisyonuna İstanbulda İstanbul Şubesi Müdürlüğüne makbuz mukabilinde teslim edilmiş olmalıdır. Teklif mektupları mezkûr gün ve saatten evvel bildirilen makamlarda bulunacak tarzda iadeli taahhütlü mektupla da gönderilebilir.

6 — Talipler tekliflerini mühürlü bir zarf içine koyacaklar, zarfın üzerine isim ve adresilerini yazacaklar, bu mühürlü zarfı muvakkat teminata ait makbuz veya banka mektubu ve 2 inci maddede yazılı vesika ile birlikte başka bir zarfa vaz ve bu zarfı da temhir edecekler, dış zarfın üzerine yalnız teklif mektubunun çuval imal işine ait olduğunu işaret eyliyeceklerdir. Teklif mektuplarına, şartnamenin tamamen okunup kabul edildiği yazılmakla beraber, imalâtın jütle, kendir veya pamuk ipliği ile yapılacağına göre teklif olunan fiyatın hem yazı ve hem rakamla açık olarak derci lâzımdır. Mektuplarda hâk ve silinti olmıyacaktır.

7 — İhale Umum Müdürlükçe yapılacak ve teklif mektuplarının açılması için kararlaştırılan günden itibaren nihayet on gün içinde teklifi kabul edilene keyfiyeti adi taahhütlü bir mektupla tebliğ olunacaktır. Umum Müdürlük ihaleyi yapıp yapmamakta tamamen serbesttir. Teklif sahipleri ihale için muayyen müddet zarfında tekliflerinden dönemezler. «10251»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Mevcut şartname, nümune ve müfredat listeleri mucibince idare ihtiyacı için «153» kalem malzeme alınacaktır. Bunların 18 kalemi için son Türk — Alman anlaşmasından idarece kontenjan tefrik ettirilmiş olup diğerleri serbest kısmından tedarik olunacaktır.

2 — Şartname, Nümune ve listeler her gün Kabataşta Levazım Şubesinden alınabilir.

3 — Fob - Sif fiatlerini ayrı ayrı göstermek üzere her cins malzeme için vâki olacak kat'î teklifleri 15.12. 941 gününe kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğüne yapılmış olması lâzımdır.

4 — Bu malzeme için Almanyadan gayri memleketlerden dahi teklif yapılabileceği ilân olunur. «10261»

Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonundan:

Bakırköy Emrazı Akliye Hastanesi Mutfak binası ikmal inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 3.12.941 Çarşamba günü saat 15 de İstanbul Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat 4201 lira 71 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 316 liradır.

4 — İstekliler şartname proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrakı her gün komisyonda görülebilir.

5 — İstekliler en az bir taahhütte «3500» liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikasiyle belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «9901»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlânları

Muhammen bedeli (42.500) Kırk iki bin beş yüz lira olan 50 ton pamuk yağı 9/12/941 Salı günü saat 15,30 da Kapalı zarf usuliyle Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (3187,50) Üç bin yüz seksen yedi lira elli kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Teşellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (10209)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Mektebimiz okurlarına verilecek çamaşırlar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Beher takım çamaşırın muhammen bedeli 18 ve ilk teminatı 505 liradır. Eksiltme 6.12.1941 Cumartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Fazla malûmat için Mektep Müdüriyetine müracaat. «10115»

İngilizlere parmak ısırtan Japon casusu

YOKOHAMA

No. 43

Türkçeye çeviren : İSKENDER F. SERTELLİ

Vilsonun çok mühim bir teşebbüsü varmış, bir kaç güne kadar Nevyork'a gelecekmiş

— Her akşam evine somurgan bir çehre ile gidiyorsun galiba?..

— Ona şüphe yok. Yevmiyelerimiz gittikçe azalıyor. Avrupa harp yaptı. Biz zararını çekiyoruz.

— Pekâlâ, Vilsonun son teşebbüsünden sana bahsedeceğim. Fakat, şimdi değil..

— Bugün olsaydı ne iyi olacaktı.

— Bugün hem de akşam tatilinde.. Stüdyomun büfesinde anlatırım.

Coban rolünü oynıyan iki san'atkâr böylece, akşamüstü stüdyonun büfesinde bulunmağa karar verdiler.

Ampul de çarçabuk tamir edildi.. Filme devam ediyoruz.

★

ÇOBAN ROLÜNÜ YAPANLAR BÜFEDE..

Film biter bitmez, Hisso bana japonca şunları söyledi:

— Bugün çok mühim bir haber aldım. Hemen giyin.. Beni odanda bekle. Stüdyodan birlikte çıkalım.

Mister Hissoya japonca cevap verdim:

— Sizi stüdyonun büfesinde beklerim.

— Niçin büfeyi tercih ediyorsun? Odanda beklesen..

— Çok mühim bir mesele var..

— Ne gibi?..

— Çoban rolünü oynıyan artistler büfeye gelecekler.

— Ey.. Ne çıkar bundan?

— Birisi (sarı saçlısı) Vilsondan bahsetti.

— Ha.. Cims, öyle mi? Ciddi bir çocuktur. Saçma şeylerle uğraşmaz.

— Vilsondan bahsetmek saçma bir şeyle uğraşmak demek midir?

— Onun için öyledir.

— Çok ciddi konuşuyorlardı.. Kulis arasından duydum.

— Ne diyorlardı?

— Vilsonun son bir teşebbüsü varmış.. Birkaç güne kadar bu teşebbüsünün tahakkuku için Nevyorka gelecekmiş.

— O halde büfeye git. Onların peşini bırakma! Ben de oraya gelirim.

★

Adını Hissodan öğrendiğim Çoban oldukça üşümüş galiba..

Büfedeki garsona:

— Bana bir hardallı çay ver..

Diye seslendi. Arkadaşı güldü:

— Cims, sen daima çocuksun! Yaşın otuzu buldu, hâlâ çocukluğunda nezle olduğun zaman içtiğin şeyleri unutmuyorsun!

— Azizim, ben hardallı çaya bayılırım. Hem insanın içini kızdırıyor.. Hem de dimağını kamçılıyor. Ey, sen ne içeceksin bakalım?

— Ben bir Hint kahvesi içmek niyetindeyim.

— Ne o? Yine barsakların işlemiyor galiba? Sinameki tohumu da içilir şey mi?!

— Ben pek severim onu.. Hem insanın barsaklarını yumuşak tutar. Hem de âsabını teskin eder. Yalnız fazla kaçırmamak şartile. Malûm ya çeşme bir kere boşanırsa güç kapanır.

Ismarladıkları şeyler çabuk geldi.

Biraz ötede ben de sade çay içiyorum.

Büfede ihtiyar bir Kaliforniyalı var.. Genç garson, çoban rolünü oynıyanlara hizmet ediyor. Maamafih büfede yirmiden fazla tezgâh var. Biz üç dört kişi, Kaliforniyalı ihtiyarın baktığı tezgâh başını tuttuk.. Yanımıza ancak bir kişi daha sokulabilir.

Çobanlar birbirlerine göz işareti vererek - güya ben görmüyormuşum gibi - benimle alay ediyorlar. Maamafih bu alay küstahça değil.. İnce, zeki insanların alayı.

Ben çayımı içerken, arkadaşı sordu:

— Neymiş şu son teşebbüs.. Çok mühim bir şey mi?

Cims başını salladı:

— Çok mühim..

— Bir ihtilâle karşı mukabil müdafaa plânı mı hazırlandı?

— Meksika ihtilâlini kasdediyorsan, ona basılmış nazarile bakılabilir. Bu, bambaşka bir şey. Ve yalnız Nevyorkta yapılacak.

— Söyle bakalım yahu. Merakta kaldım.. Beni daha fazla bekletme.. Heyecana düşüyorum, dakikalar geçtikçe..

Cims yan gözle arkadaşına beni gösterdi:

— Talihin yokmuş.. Ne yapayım? Şimdi söyliyemem.

Arkadaşı birşey anlıyamadı:

— Haniya bu akşam büfede anlatacağını söylemiştin. Sen de mi vâdinde durmıyanlar sırasına girdin, bizim patronlar gibi..

— Yok canım. Bu gece muhakkak surette anlatacağım. Fakat burada değil. Daha müsait bir yerde.

— Burada kimseler yok.

— Sinekler var.. Rahatsız oluyorum.

Cims tekrar arkadaşına beni gösterrerek homurdandı.

— Sen eskiden bu kadar mankafa değildin. Çok anlayışlı açıkgöz bir çocuktun.

— Hakkın var dostum! Evlendikten sonra, karım aklımı başımdan aldı.

(Devamı Var)

RADYO

24 Son Teşrin 1941

18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Radyo Dans Orkestrası.
18.50 Müzik: Fasıl Hey'eti
19.30 Memleket Saat Ayarı, ve Ajans Haberleri.
19.45 Serbest 10 Dakika.
19.55 Müzik: Şarkı ve Türküler.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: Bir Halk Türküsü Öğreniyoruz, Haftanın Türküsü— Koyun.

Koyun seni güde güde getirdim,
Getirdim de ak kuzuma yetirdim;
Mor menekşe sarı çiğdem bitirdim,
Yayamadım yüreğime derd olur.

21.00 Ziraat Takvimi.
21.10 Müzik: Hafif Şarkı ve Türküler.
21.30 Temsil: Kimgil Ailesi.
21.45 Müzik: Radyo Senfoni Orkestrası (Şef: Praetorius).
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri; Ziraat, Esham — Tahvilât, Kambiyo — Nukut Borsası (Fiyat).
22.45 Müzik: Dans Müziği (Pl).
22.55/23.00 Yarınki Program ve Kapanış.

Dünkü Lig Maçlarında

Fenerbahçe güzel bir oyundan sonra Beşiktaşı 1-0 yendi

Maç çok güzel oynanırken hakemin yersiz bir kararı yüzünden yarıda kaldı

Yazan: ADNAN AKIN

Dün de iki sahada birden lig maçlarına devam edildi. Fakat bunların içinde hiç şüphesiz Fenerbahçe stadındaki Beşiktaş - Fener karşılaşması idi. Hafta içinde beden terbiyesi teşkilâtındaki hâdiseler bu meyanda hakemlerin maçları evvelden imtinaı bu maçın ehemmiyetini bir kat daha arttırmış bulunuyordu. İşte bu ehemmiyetle karşılaşma dün Fener stadını hemen hemen tamamen dolduran sportmen seyircilerin önünde yapıldı. Fakat yine hakemin kararları mağlûp vaziyette olan Beşiktaşlıları sinirlendirdi ve o cânım maç da bitmesine 8 dakika kala yeniden birkaç sene evvelki gibi hakem tarafından yarıda kalması temin edilmiş oldu.

Hakemin işinin pek de bölge odalarında konuşulduğu kadar kolay olmadığını anlatmak için daha neler yazmak veya yapmak lâzımgeldiğini biz kestiremiyoruz. İşin kısası hakemin kararlarında yanlışlığı Beşiktaşa ağıra mal oldu ve gitti. Şimdi maçın tafsilâtını veriyoruz.

OYUN NASIL OYNANDI

Dün Fenerbahçe ile Beşiktaş takımları mutat zamanda sahada yer aldıkları zaman şu kadrolarını muhafaza ediyorlardı:

Fenerbahçe: Nuri — Muammer, Murat — Ömer, Zeynel, Aydın — Fikret, İbrahim. Melih, Esat, Naci.

Beşiktaş: Mehmet Ali — Yani, Feyzi — Memduh, Hüseyin, Çaçi — Sabri, Hakkı, İbrahmi, Şeref, Şükrü.

Hakem: Halit Galip.

Oyuna Fenerliler başladılar ve ilk dakikalarda iki taraf da çoktanberi göremediğimiz sür'at ve güzellikte oynuyor. Gerek Fenerliler ve gerekse Beşiktaşlılar bütün enerjilerini sarfederek maçı kendi lehlerine çevirmeğ uğraşıyorlardı.

Oyun zevkle devam ederken Fenerliler daha ağır basmağa yerden kısa paslarla Beşiktaşı zorlamağa başladılar. İki takım da birbirini takip eden gol fırsatlarını kaçırdıktan sonra 25 inci dakikada sağaçık Fikretin güzel bir ortasını sağiç İbrahim plâse bir vuruşla Beşiktaş kalesine atarak takımının yegâne golünü çıkardı.

Bu golden sonra Fenerliler aynı tempoyu muhafaza. Beşiktaşlılar da beraberlik golü için Fener kalesine müteaddit hücumlar yapmağa savaşıyorken Sabrinin bir ortası Fener kalesi üzerine doğru indi. Bu fırsatı geriden koşan Şeref kaçırmadı ve bir kafa darbesile beraberlik sayısını yaptı amma hakem bu bariz golü ofsaytle cezalandırdı. Bu garip karar çok âni verildiği için futbolcular bereket farkına varamadılar. Ve gol de gürültüye karıştı. Bereket devre bitti ve Fenerliler 1 - 0 galip vaziyette odalarına çekildiler.

İkinci devreye Beşiktaşın hücumile başlandı. Bu kısmın başlarında Beşiktaş muhacimleri büyük bir enerji ile çalışıyor, iki tarafın temiz oyunu maçı büsbütün zevkli bir hale koyuyordu.

Bu arada Beşiktaşlılar yeni bir gol kazandılar. Fakat bu pek karışık olduğundan ve yan hakemi de müdahale ettiğinden sayılmadı ve oyun tekrar Fenerin 1-0 galip halile devama başladı. Nihayet maç dakikaları ilerliyor, hakemin lüzumlu lüzumsuz ve yanlış kararları tabiatile mağlûp takımı sinirlendiriyordu. Bu arada ve devrenin 37 inci dakikasında çok kuvvetli bir şarj yapan Hüseyin Fenerli arkadaşile çarpıştı. Bu çarpışmaya hakem yetişti ve Hüseyini oyundan çıkarmağa karar verdi. Bu yersiz ve ağır cezayı Beşiktaşlılar kabul etmediler. Oyun durdu. Oyuncular ve hakem münakaşaya giriştiler. İleri geri konuşuldu. İş bir türlü halledilemedi. Hakemin bu ağır hükümde ısrar edişi Beşiktaşın sahayı terketmesini intaç ettirdi ve o güzel oyun da bu şekilde 1 - 0 Fener lehinde cereyan ederken hakemin kararlarındaki isabetsizliği yüzünden bitmesine 8 dakika varken sona erdi.

Bu mühim karşılaşmadan evvel yapılan İstanbulspor - Taksim maçını 4 - 1 İstanbulsporlular kazandılar.

İkincikümenin Davutpaşa - Unkapanı oyunu da 8 - 0 Davutpaşanın galebesile nihayetlendi.

ŞEREF STADINDA:

İlk maçı Beyleybeyi - Rumelihisarı yaptılar. Maç 7 - 0 Beylerbeyinin galebesile bitti.

Bu oyundan sonra Beykoz - Kasımpaşa karşılaştılar Kasımpaşalılar bu maçı güzel bir oyunla ve kuvvetli rakipleri karşısında ezilmeden 1 - 1 beraberlikle bitirdiler. Bu sahanın üçüncü oyunu Vefa - Beyoğluspor arasında yapıldı. Vefalılar zayıf olan rakiplerini kolaylıkla ve 5 - 0 yendiler.

Sahanın son maçını Galatasaray ile Süleymaniyeliler yaptılar. Galatasarayın baştanbaşa hâkim oynadığı bu oyunda Sarıkırmızılılar rakiplerini 6 - 0 yenmeğe muvaffak oldular.

HALKEVLERİNDE:

Eminönü Halkevinden:

Bugün saat (17.30) da Yüksek Mimar Sedat Çetintaş tarafından Evimiz salonunda (Türk âbidelerinde yabancıların görüş sakatlıkları) mevzuunda projeksiyonlu bir konferans verilecektir.

Bu konferans için davetiye yoktur. Giriş serbesttir.

Satılık Otomobil

1940 modeli, beş kişilik Delüks, Ponciyak marka, üç ay hususide kullanılmış bir otomobil satılıktır. İsteklilerin Nuruosmaniyede numara 54 Bay Taceddin veya Vahdettine müracaatları.

İTİZAR — Yazımızın çokluğundan dolayı (Hazreti Muhammet) Tefrikamızı dercedemedik. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Haftabaşı Musahabesi

ZAVALLI DANDİ!

YAZAN : Osman Cemal Kaygılı

Eğer bay mürettipler bu yazının başındaki «Dandi» kelimesini dalgınlık ve yanlışlıkla «Gandi» diye dizer ve bu da bizim yorgun musahhihlerin gözünden kaçacak olursa seyredin siz o zaman işin letafetini!.. O zaman bizim yazının başlığını «Zavallı Gandi!» diye görenler sanacaklar ki ben bugün Hindistana, Hindistanın bugünkü siyasi durumuna dair gayet vukuflu, derin bir yazı yazmışım... Halbuki benim yazım, zavallı Gandiden değil, zavallı Dandiden bahsedecektir. At yarışlarına biraz meraklı olanlar bu emektar Dandiyi pekâlâ tanırlar. Hani, hem bu geçen yaz, hem de evvelki yaz yarışlar âleminin pek meşhur, pek gözde şampiyonlarından meşhur Romansı bile birer defa vurmuş olan Dandiyi,. çok kuvvetli, çok acar ve çok sevimli, çok babacan bir İngiliz atı olan Dandi için, dün at yarışlarından çok bahseden bir spor gazetesinde şu birkaç satırı okudum:

«Koşu hayatının sonuna gelmek üzere bulunan Dandi, koşudan çekildikten sonra araba çekmiye mi bırakılacak? Ben burada içim sızlıyarak bundan bahsediyorum»

Yurttaki damızlık atlardan bahseden uzunca bir yazının arasına sıkıştırılmış olan şu birkaç satır yazı, insana ne hazin geliyor. Minimini bir tayken türlü iltifatlar, türlü sevgiler, türlü nimetler içinde büyütülen ve tam iki yaşına gelince yarış yerine çıkıp sahipleri kadar binlerce seyirciye de kendisini sevdirmiş ve her yarışında onlara birçok tatlı heyecanlar geçirtmiş, hele yarışta birinci geldiği zaman binlerce elin, en yürekten gelen alkışları ve tıpkı yaman bir başarı kazanmış bir insan duygusile kulak ve yelelerini kabartmış; bu yüzden günlerce, aylarca, en güzel, en yürekler hoplatan resimlerile birlikte hem kendinin, hem de sülâlesinin adı, sanı gazetelere, mecmualara geçmiş bir hayvanın, sonunda bir araba beygiri olmasındaki hazinliği düşünün! O, iki yaşında tay, dört ve beş yaşında gürbüz bir delikanlı, yedi, sekiz yaşında gün görmüş, tecrübeli, olgun bir şampiyonken, yarış sahalarında kendisini can ve gönülden alkışlıyan binlerce el nerede şimdi? Bir zamanlar, çifte seyislerin, en nazik kaşağılarla tımar ederken, aman bir tarafı acımasın diye bin dikkat ve ihtimamla tımar ettikleri, yarışa gireceği gün altın renkli saçlarını tıpkı bir gelin saçı gibi taradıkları bu hayvan, şimdi içi haddinden pek fazla odun veya kömürle dolu bir arabayı, yanındaki kendi gibi bir zavallı ile birlikte veya Temmuz sıcağının en kavurucu, yahut da zemherinin en dondurucu bir gününde, Vefa yokuşundan yukarıya çıkarmıya savaşıyor. Neredesin ey Hayvanları Himaye Cemiyeti, yetiş, dünün bin naz ve naim içinde büyütülen, yarış yerlerinde binlerce elin alkışladığı güzel, gürbüz, Dandisi, bugünün zavallı, garip bir hırpanisi olmuş!

Ne yapalım hayat bu, yalnız hayvanlar için değil, insanlar için de hemen hemen böyle olan hayat!

İşte yazımın başlığını bunun için «Zavallı Dandi!» koydum. Kimbilir, yarın belki bu, al Ceylân için de böyledir, Mis için de böyledir, Alişah, Şehnaz, Neriman ,Tomurcuk, Çobankızı, Karanfil, Konca için de böyledir. Eğer bugün seve seve, bayıla bayıla üzerlerine titrediğimiz bu güzelim, bu canım hayvanlar, sonunda birer yük hayvanı, birer sütçü, zerzevatçı beygiri olacaklarsa, biçare şirin Yosmacık pek genç yaşında ve en sevimli halinde bu hazin âkıbetten kurtuldu demektir.

30 Yaşında ihtiyar 40 Yaşında genç!

30 YAŞINDA Cildin kıymetli unsurlarının gaip olmasından mütevellid çizgi ve buruşukluklar, zayıflamış adaleler.

40 YAŞINDA Bu korkulu yaşda cildini kıymetli ve tabii unsurlarla besleyen kadınlar için hiç bir endişe mütasavver değildir

Cild hüceyrelerinden istihsal edilen bu kıymetli ve yeni cevher, hali sıhhatte bir genç kızın cildindeki tabii unsurlarına müşabihtir. Viyana Üniversitesi Profesörlerinden Dr. K. Stejskal tarafından keşf ve «BİOCEL» tabir edilen bu cevher, cild gıdası olan pembe renkteki Tokalon kreminde mevcuttur. Onu her akşam yatmazdan evvel kullanınız. Siz uyurken, cildiniz, bu kıymetli cevheri masseder. Her Sabah uyandığınızda cildiniz daha taze, daha beyaz, daha yumuşak ve DAHA GENÇ olduğunu görürsünüz. Gündüzleri için beyaz renkteki (yağsız) Tokalon kremini kullanınız. Bir kaç gün zarfında en sert ve en donuk bir cildi yumuşatıp beyazlatır.

Bayan M. D. nin şu mektubunu okuyunuz: «Zevcim gözlerine inanamıyor ve bu âdeta bir mucizedir, diyordu. Yüzümde, alnımda ve gözlerimle ağzımın etrafında çizgiler ve buruşukluklarım vardı. Hemen hemen elli yaşıma yaklaşmışa benziyordum. Bugün bütün arkadaşlarım bir genç kızınki gibi açık ve taze tenime gıpta nazariyle bakıyorlar. Ben de hepsine benim yaptığım gibi her iki Tokalon kremlerini kullanmalarını söyledim.»

Bu basit günlük tedavi sayesinde, her kadın bir çok sene gençleşebilir ve her genç kızın müftehir olacağı şayanı hayret bir tene malik olabilir. Bugünden itibaren cild gıdaları olan her iki Tokalon kremlerinden birer vazo veya birer tüp alınız. (Yağsız) beyazı gündüz için ve penbesi gece içindir. Tokalon kreminden müsmir neticeler garantilidir. Aksi takdirde paranız iade olunur.

BAKKALLARA KOLAYLIK!..

Teminatlı REKOR zeytinyağlarını Alemdağ tereyağı tevzi otomobilinden arayınız!...

SAHİP VE BAŞMUHARRİRİ ETEM İZZET BENİCE
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ CEVDET KARABİLGİN
SON TELGRAF MATBAASI

Balkan Deniz Harbini Nasıl Kaybettik?

Yazan: RAHMI YAĞIZ — No. 14

Miralay Ramiz Beyin Haydar klübüne âza yazılmasına itiraz edenler oldu

Viyana Sefareti ataşenavalı iken İstanbula izinli gelen ve bu izin müddetinde kendi nam ve hesabına birçok teşebbüslerde bulunan Miralay Ramiz Bey, İttihat ve Terakkinin bahriye kodamanlarının Haydar klübüne mensup olduklarını öğrenmiş, o da birkaç arkadaşının delâletile partiye girmek, Haydar klübüne yazılmak arzusunu izhar etmiş, teklifnamesi idare hey'etine verilmişti.

Klüpte nafiz âza meyanında bilhassa Salâhattin Adil Bey, kardeşi deniz subaylarından Binbaşı Muzaffer Bey, Vâsıf, Rauf, Remzi beylerle diğer bahriyenin nüfuzlu insanları mevcuttu.

329 yılı Teşrinievvelinin ilk haftasında bir cuma gecesi toplantısında, teklif varakalarını tedkik eden hey'et, hayretle bu evrak arasında Ramiz Beyin de kâğıdını gördüler.. bu kâğıt münakaşa mevzuu oldu..

Başta Salâhattin Adil Beyin kardeşi Muzaffer Bey olmak üzere diğer bir kısım bahriyeli zabitler Ramiz Beyin partiye kabulüne itiraz ettiler.. klüp reisi sordu:

— Şimdiye kadar bahriyedeki hidematı beğenilen bu yüksek rütbeli arkadaşın kabulüne niçin itiraz ediyorsunuz?

Bir bahriye zabiti (İttihat ve Terakkinin donanmadaki mümessillerinden) şöyle izahat verdi:

— Ramzi Beyin aramıza girmesi doğru değildir. Çünkü Ramiz Bey, bütün arkadaşların mektep sıralarından tanıdığı üzere şahsî menfaatini her menfaate tercih eden, ihtirasları uğrunda her işi yapan bir adamdır. Mütefennin geçinir.. fakat, bu fen aşinalığı ancak Kâbenin elektrik tenviratını ve tesisatını yapmaktan ileri gitmemiştir.. bu da derin bir fen bilgisinin ifade veya tezahürü addolunamaz.

Buna mukabil Ramiz Bey klübümüze girdiği andan itibaren burada samimiyetin sarsıldığını, yersiz ve hakikat olmıyan dedikoduların alıp yürüdüğünü göreceksiniz.. bu münasebetle arkadaşların da tercümanı olarak söylüyorum: Hiçbirimiz Ramiz Beyin âza meyanına kabulüne taraftar değiliz..

Reis teklif varakasına bir daha göz gezdirdikten sonra mırıldandı:

— Fakat takdim ve teklif edenler şayanı itimat ve nüfuzlu iki zat.. Bunların hatırını kırmak hiçbirimizin işine ve hesabına gelmez..

— Sizin de hakkınız var.. fakat bunu şimdilik hiç müzakereye koymasak mesele halledilmiş olur. Bakalım birkaç hafta sonraya kadar neler cereyan eder?..

Bu mevzu üzerindeki konuşmalar uzadı.. saatlerden sonra verilen müşterek karada şimdilik Ramiz Beyin evrakı muamele mevkiine konulmıyacak, ahvalin inkişafına intizar edilecek, o zamana kadar da bu zatı Haydar ocağına yazılmaktan caydırmak için gerek takdim ve teklif eden nüfuzlu zevatın fikirleri çelinecek gerekse Ramiz Bey şahsan bu arzudan vazgeçmiye ikna edilecekti..

Gizli içtimada görüşülen ve kararlaştırılan bu şekil ittifakla kabul olunarak evrak bir tarafa bırakıldı..

Lâkin hangi vasıta ile ve nasıl olduğu bilinemez; bütün bu konuşulan hâdise ve verilen karar, yirmi dört saat sonra Ramiz Beyin kulağına ulaşmış, arkadaşlarının bu hareket tarzı karşısında derin bir yeise kapılan kindar Ramiz Bey de merkezi umumide tanıdığı nüfuzlu zevatın tavassut ve delâletlerini de kendi lehinde imkân altına alarak Donanma Kumandanlığını ele geçirmek için icap eden her gayreti yapmıştı..

Ramiz Bey; devrin şöhretli bahriyelilerinden değildi.. yalnız Ada Mektebini birincilikle bitirmiş, Abdülhamit devrinde sarayın hoşuna giden yâni suya, sabuna dokunmıyan hizmetlerde bulunmuştu.. esasen otuz üç senelik Mutlak İdare zamanında Osmanlı donanmasına en katil ve en kahir darbe bizzat Osmanlı Hükûmeti ve İmparatorluğu tarafından vurulmuştu..

Abdülâziz zamanında, Hünkârın bütün seyyielerine rağmen iş tikrazları yerine harcıyarak meydana getirdiği birinci sınıf donanma, Abdülhamidin yersiz evhamı yüzünden Haliçte çürütülmüş bu müddet zarfında donanmada top talimi yapmak değil, topların örtüüsnü açmak bile yasak edilmişti..

Yalnız bazı bahtiyar sefineler Girit, Midilli, Sakız gibi adaların liman muhafazasına memuriyetle gönderildikçe talim ve tathikat için fırsat bulabiliyorlardı.

İşte Miralay Osman Ramiz Bey o devirde sebkeden mesela: ile - ki bu mesai yalnız nazariyata münhasır kalmıştır - rütbeler ihraz etmiş, Mekkenin elektrik tesisatını da yaparak Miralaylığa kadar yükselmişti..

(Devamı Var)

İstanbul Fiat Murakabe Komisyonundan:

İlân No. 126:

İstanbul Fiat Murakabe komisyonu 20/11/941 tarihli toplantısında aşağıda cinsleri yazılı makaraların perakende azamî satış fiatlerini şu suretle tesbit etmiş bulunmaktadır. Mezkûr fiatlerden fazlaya satış yapanlar hakkında Milli Korunma Kanununa göre takibat yapılacağı ilân olunur.

Makaranın Cinsi	Evsafı	No. su	Perakende Azami satış fiyatı	
Tüfekli	3 katlı 155 M. beyaz ve siyah	10	14,5	Adedi
»	» » » »	40/50	9,5	»
»	» » » Renkli	24	14	»
»	» » » »	40	10	»
Tüfekli	3 katlı 915 M. beyaz ve siyah	24	49	»
»	» » » »	40	42	»
»	» » » Renkli	24	55	»
»	» » » »	40	48,5	»
Zincirli	6 katlı 183 M. beyaz ve siyah	16	23	»
»	» » » »	24/60	20	»
»	» » » Renkli	50	20	»
Zincirli	4 katlı 915 M. beyaz ve siyah	30/50	67,5	»
Zincirli	6 katlı 457 M. beyaz	30/80	51	»
Zincirli	6 katlı 366 M. beyaz ve siyah	10	47	»
»	» » » »	40	34	»
Kürekli	6 katlı 183 M. beyaz ve siyah	8	29,5	»
Demirli	» » » »	16/20	23	»
Filli	» » » »	24/50	20	»
Kupalı	4 katlı 183 M. beyaz ve siyah	8	22	»
Çatalli	4 katlı 183 M. beyaz ve siyah	12	19	»
»	» » » »	30/40	13	»
Keçili	3 katlı 183 M. beyaz ve siyah	16/24	17.5	»
Abacı	183 M. beyaz ve siyah	1	49	»
»	» » » »	2	46	»
»	» » » »	4	43	»
Çapalı	2 katlı 92 M. Nakış renkli	50	9,5	»
Çapalı	2 katlı 10 gram nakış beyaz	30	21,5	»
»	» » » »	50	26	»
»	» » » »	60	29,5	»
»	» » » Renkli	50	29,5	»
Çapalı	2 katlı 25 gram nakış beyaz	30/40	57,5	»
»	» » » »	50	63	»
»	» » » »	60	72	»
»	» » » »	80	86	»
Zincirli	20 gram beyaz	40	26	»
ve Çapalı	20 gram beyaz	50	30	»
»	» »	60	32	»
Çapalı	10 gram koton perle renkli	8/12	19	»
Çapalı	Pamuklu çile beyaz		6,5	»
»	» » »		7	»

«10292»